

No 153.

Kalendarzyk tygodniowy:

Sob. św. Elżbiety Kr.  
Niedz. Bł. Jana z Dukli.  
Pon. 7-min braci Męcz.  
Wt. św. Pelagii M.  
Sr. św. Jana Gwalberta.  
Czw. św. Małgorzaty P.  
Piąt. św. Bonawentury.

Wschód słońca: godz. 3 m. 48  
Zachód słońca: godz. 8 m. 21  
Dług dnia: godz. 16 m. 33  
Ubyło dnia: g. 0 m. 12

Cena prawniczy:  
W ŁODZI:

Rocznie rb. 6 k. —  
Półrocznie " 3 " 50  
Kwartalnie " 1 " 50  
Miesięczn. " " 50  
Odnoszenie 10 k. m.  
Egz. pojedynczy 3 k.

Z przesyłką pocztową:

Rocznie rb. 7 kop. 40  
Półrocznie " 3 " 70

ZAGRANICĄ:

Miesięcznie " 1 " 10

Redakcja

w Łodzi,

ul. Przejazd № 3.

Nr. telefonu 593.

# ROZWIÓJ

dziennik polityczny, przemysłowy, ekonomiczny, społeczny i literacki, ilustrowany

Sobota, dnia 8 lipca 1911 roku.

Kantory: własny w Warszawie, ul. Krucza № 23; w Fabianiszynie u p. Teodora Minkoj  
w Zgierzu, w aptece p. Patka.

CENA OGŁOSZEN: „Nadesłane” przed tekstem 50 kop. za wiersz pet. Zwyczajne ogłoszenia za tekstem po 7 kop. za wiersz nonparelowy lub jego miejsce. Małe ogłoszenia po 2 kop. od wyrazu (dla poszukujących pracy po 1<sup>1</sup>/<sub>2</sub> kop.). Najmniejsze ogłoszenie 20 kop. Reklamy i Nekrologi po 20 kop. za wiersz petiowy. Za dołączenie prospektów 6 rub. od tysiąca egzemplarzy. ARTYKUŁY bez oznaczenia honorarium Redakcja uważa za bezpłatne; rękopisów drobnych nie zwraca.

Redaktor lub jego zastępca przyjmują interesantów codziennie, z wyjątkiem dni świątecznych, od godziny 3 — 4-ej po południu.

## KONIAK OSZUSTOWA

2157

### WARSZAWSKIE TOWARZYSTWO UBEZPIECZEŃ

Patrz str. 9.

2530-2

**Biuro Drugiego Łódzkiego Towarzystwa Pożyczkowo-Oszczędnościowego**

**z ulicy Mikołajewskiej № 31**

przeniesione zostanie w dniu 10 lipca r. b. do domu własnego przy

**ul. Andrzeja Nr. 3.**

W sobotę dnia 8 lipca z powodu przeprowadzki biuro będzie zamknięte. 2480

Znakomity środek odżywczy

**KEFIR K. ŻYCKIEGO**

poleca apteka W. DAN ELECKIEGO. Łódź, Piotrkowska № 130, tel. 12-93. 423r

**50% oszczędności opalu,** usuwa wilgoć 2043 patent. MULTIPLIKATOR OGRZEWANIA Dr. W.P. Klobukowski, inż.-chem., Warszawa, Jerozolimska 71

### Alarmy wojenne.

Na dwóch przeciwległych krańcach Europy, na Wschodzie i Zachodzie, coraz to rozgłośniej rozlegają się alarmy wojenne, budząc trwożliwe echa w Berlinie i Wiedniu.

Niemcom uśmiecha się myśl usadowienia się na stałe na zachodnim wybrzeżu Afryki, by tym sposobem pozyskać wyborny punkt oparcia dla swojej floty wojennej. Ale Niemcy chciałyby doprowadzić do tak pożądanego wyniku jedynie przy pomocy bezpośrednich układów z Francją i na strasaka wysłały swój okręt wojenny na wody marokańskie. Wynika to wcale niedwuznacznie z przesłanek inspirowanej przez Berlin wiedeńskiej „Neue Freie Presse”, która między innymi pisze:

„Monarchia austro-węgierska zupełnie tak samo, jak uczyniła w Algieras, dołoży wszystkich starań, ażeby ułatwić to porozumienie (Francji i Niemiec) i przysłużyć się ogólnemu poko-

Jowi Monarchia austro-węgierska będzie popierała wedle swoich sił takie zjednoczenie (interesów francuskich i niemieckich) i zachowując, rzecz prosta, wierność sprzymierzeńca dla Niemiec, będzie starała się złagodzić przeciwieństwa”. Oto stanowisko Austro-Węgier.

Dalszy przebieg zatargu marokańskiego zależy jednak od stanowiska Rosji i Anglii, zwłaszcza Anglii, ponieważ rząd angielski prawdopodobnie poczyta za rzecz wielce dla siebie niepożądaną, że Niemcy mogłyby ewentualnie osiągnąć punkt oporu dla swojej floty wojennej na Oceanie Atlantycznym.

To też ostatnie oświadczenie lorda Greya w angielskiej izbie gmin, iż Anglia stanowczo i energicznie bronić będzie swych interesów w Maroku, całkowicie solidaryzując się z Francją, wywarło w Berlinie wstrząsające wrażenie.

Niemniejże wrażenie wywarła w Wiedniu wieść o mobilizacji dywizji podgoryckiej armii czarnogórskiej, którą król Mikołaj zapowiedział na dzień 15 lipca. Zachodzi przytem obawa, że już wcześniej ją przeprowadzi.

Dnia 15 lipca r. b. upływa czas dany przez Turcyę powstańcom albańskim do namysłu. Istnieje przeto przypuszczenie, że król Mikołaj przez zapowiedź mobilizacji chce podtrzymać opór powstańców i nie dopuścić do zgodnego porozumienia się albańczyków z Turkami. W razie przeprowadzenia mobilizacji przy wojowniczym usposobieniu czarnogórców wydarzyć się mogą groźne w swych następstwach komplikacje.

Dlatego to mobilizacja armii czarnogórskiej budzi w Wiedniu niezwykle zainteresowanie w kołach dyplomacji austro-węgierskiej, jako przedsmak wypadków niezwyklej wagi dla monarchii Habsburgów.

Łatwo zrozumieć powody tego zainteresowania. Najlepszym jego tłumaczem i komentatorem był hr. Aehrenthal, gdy w drodze publicystycznej za pośrednictwem znanego artykułu w „Fremdenblacie” i w drodze dyplomatycznej przez usta przedstawiciela Austro-Węgier w Konstaantynopolu podkreślił kilkakrotnie potrzebę przywrócenia w Albanii spokoju, i to z pomocą środków kulturalnych. Albania leży tuż u granicy Austro-Węgier, a w każdym razie tworzy część sfery terytorjalnej wpływów austriackich na Bałkanie.

Rząd turecki nie poszedł drogą, wskazywaną mu przez Austro-Węgry. Wprawdzie dał zrazu przyrzeczenie, że uczyni zadość wskazówkom

Austro-Węgier, ale ta obietnica była poprostu manewrem, mającym na celu zyskanie na czasie i uspienie czujności powstańców albańskich. Ci ostatni, dzięki doświadczeniu wiekowemu, znają zbyt dobrze dwuznaczność obietnic tureckich, by od razu na podstawie samych tylko obietnic mieli złożyć broń. Domagali się tedy i domagają rękami międzynarodowej mocarstw, rękami, której, rzecz prosta, mocarstwa dać nie chcą i przeciwko której rząd turecki się zastrzeżę jaknajenergiczniej, ponieważ widzi w takiej rękami międzynarodowej umje i uszczerbek autorytetu państwowego i państwowej samodzielności Turcyi.

Zatarg albański skomplikował się jeszcze bardziej i skutkiem tego, że rząd turecki oskarża głośno Czarnogórze o podsycanie powstania albańskiego w celach wyzyskania tego ruchu na korzyść dynastji Petrowiczów Niegoszów. Rząd czarnogórski przeczy owym oskarżeniom i tłumaczy, że tylko względy czysto ludzkie skłoniły go do otwarcia granicy dla zbiegów albańskich. Ponieważ jednak utrzymywanie tychże zbiegów wraz z rodzinami przekracza możność finansową Czarnogórze, przeto należy jaknajprędzej uregulować kwestyę albańską i to uregulować za pośrednictwem konferencji międzynarodowej. W rezultacie ostatecznym więc życzenia albańczyków i życzenia Czarnogórze proponują wspólną metodę załatwienia kwestji albańskiej.

Dla Austro-Węgier nie może być i nie jest rzeczą obojętną, w jaki sposób i jakimi drogami załatwiona będzie sprawa albańska.

Gabinet wiedeński musi dbać o trzy następujące linie wytyczne:

1) Austro-Węgry nie mogą utracić posiadanej do tej pory sympatji wśród albańczyków; przeciwnie, muszą się starać o spotęgowanie tej ostatniej i utrwalenie.

2) Wpływ Rosji wśród albańczyków i na Bałkanie zachodnim nie powinien skutkiem zatargów albańskich wzrosnąć, lecz w najgorszym dla Austro-Węgier wypadku musi pozostać na tym samym poziomie.

3) Czarnogórze nie może wyciągnąć z obecnego zatargu albańskiego jakiegokolwiek korzyści, czy to pod formą przyrostu terytorjalnego, czy to pod formą spotęgowania swych wpływów wśród plemion albańskich.

Wszystkie te trzy linie wytyczne pokazują jasno, że sprawa albańska jest mocno skomplikowana, skomplikowana tak dalece, iż przez szereg dni ostatnich świat polityczny wiedeński żywił przewidywania dosyć pesymistyczne odnośnie do dalszego rozwoju wypadków w Albanii. Jeszcze i dziś te przewidywania są dalekie od optymizmu, narazie atoli przestano się w Wiedniu



zbyt żywo sprawą albańską interesować, ponie-  
waż na pierwszy plan wysunęła się sprawa ma-  
rokańska.

W Turcji wiadomość o częściowej mobilizacji  
armii czarnogórskiej wywołała jak najgorsze wra-  
żenie, szczególnie wobec tego, że obecnie toczą  
się z powstańcami rokowania przy pomocy bi-  
skupa katolickiego ze Skutari.

„Local Anzeiger“ ogłasza list wybitnego po-  
lityka czarnogórskiego, który twierdzi, że mobi-  
lizacja jest niunikniona. We wszystkich kołach  
Czarnogórze istnieje wojownicze usposobienie,  
wszędzie słychać nawoływania do walki z wro-  
giem dziedzicznym.

Sily małego państwa bałkańskiego, które  
nie boi się ogromnej Turcji i biją już nieraz,  
składają się ze wszystkich czarnogórców, zdolnych  
do noszenia broni, pomiędzy 18 a 60 rokiem  
życia.

Podczas pokoju wojsko składa się z dwóch  
batalionów. W każdym z nich uczy się wojsko-  
wości po 400 żołnierzy. Oprócz tego co 6 mie-  
sięcy zmienia się 100 żołnierzy przy dwóch ba-  
teryach, również przeznaczonych do ćwiczeń.  
Istnieje też jeden batalion pionierów.

Wszyscy zdolni do noszenia broni ćwiczą się  
w każde święto i w niedzielę w swoich puł-  
kach.

Ogólna ilość wyćwiczonych żołnierzy wynosi  
36,000 piechoty i 1,200 artylerji.

Uzbrojenie składa się z 30,000 karabinów  
systemu Hagan-Moskwa, 30,000 karabinów Ber-  
dana i kilku tysięcy innych systemów.

Ilość armat: 48 górskich, 36 polowych, 44  
obłężniczych i 20 mitraliez.

Dodajmy, że to wojsko jest pierwszorzędnej  
wartości pod względem dzielności żołnierzy, a strze-  
lają tak, że żaden strzał nie jest zmarnowa-  
ny. Przytem, jako urodzeni w górach, są na  
swoim terenie niesłychanie niebezpieczni i po-  
mysłowi w urządzaniu zasadzek, w tworzeniu po-  
zycyi trudnodostępnych i t. p. S. J.

## Podróż sultana Mahometa V.

Sultan Mahomet V powrócił ze swej podróży  
po Turcji europejskiej, a stolica zgotowała mu  
owację, jakiej nie pamiętają nad Bosforem. Przy  
tej sposobności wychodzą na jaw nader ciekawe  
szczegóły, w jaki sposób sultan podróżuje? Nie  
należy bowiem zapominać, że władcy osmańscy  
nie mieli dotychczas zwyczaju podróżowania po  
prowincjach swego rozległego państwa—tak, jak  
to czynią inni monarchowie. Mahomet V, pierw-

szy władca konstytucyjny, przełamał tradycję i  
wybrał się w podróż, która nabrała wielkiego  
znaczenia politycznego. Wszak bezpośredni po-  
przednik obecnego sultana, Abdul Hamid, nigdy  
w ciągu całego swego życia nie podróżował kole-  
ją, a pierwszy raz jechał w pociągu, jako sta-  
rzec 60 letni, gdy go po zdetronizowaniu wywo-  
żono z Stambułu na wygnanie do Salonik.

Podróż władcy w krajach wschodnich odby-  
wa się w zgola innych warunkach, jak u nas.  
Nie trzeba bowiem zapominać, że droga prowadzi  
przez okolice, które—jakby to powiedzieć—nie  
celują zbyt przywiązaniem do osoby monar-  
chy, przez okolice których mieszkańcy—grecy,  
bulgarzy, albańczycy—ustawicznie wlecą się po  
kraju w zbrojnych bandach i nawzajem się zwal-  
czają. Rzecz jasna, że wobec podobnych stosun-  
ków cały tor kolejowy jest nader pilnie strze-  
żony.

Wszędzie wzdłuż toru widnieją białe namioty  
oddziałów wojskowych, a co sto kroków stoi po-  
dwójny posterunek wojskowy. Ktokolwiek niepo-  
wołany zbliży się do toru, bywa, poprostu, za-  
strzelony, gdyż taki na pół dziki piechur z Ana-  
tolii nie robi wielkich ceremonij.

Lecz na tem nie koniec ostrożności. Właści-  
wy pociąg dworski wyprzedza tak zwany „pociąg  
pilotowy“, w którym mieści się służba sultana,  
służba ministrów, oddział żandarmerji i... dzien-  
nikarze. W razie jakiegos zamachu dynamitowe-  
go ofiarą jego pada właśnie ten pierwszy pociąg  
dworski, wiozący cenną osobę padyszacha, prowa-  
dzony osobiście przez dyrektora kolei oriental-  
nej, wiedziecżyka, p. Müllera. Władca państwa  
otomańskiego nie ma bowiem własnego pociągu  
dworskiego, musi się zatem zadowolnić pociągiem,  
dostarczonym mu przez dyrekcję kolei oriental-  
nej. W tym celu zbudowano zeszłego roku w Au-  
stryi specjalnie dla sultana wagon salonowy 19 i  
pół metra długi, który w całości jest urządzo-  
ny i umeblowany według upodobań Mahometa V.  
W wagonie tym mieści się salon sultana, jego sy-  
pialnia, kuchnia i ubikacja dla służby.

W tym wagonie przebywa sultan podczas ca-  
łej podróży. Tutaj przyjmuje ministrów i dyg-  
nitarzy dworskich, tutaj także spożywa obiady i  
kolacje, zupełnie przyrządzone według zwyczajów  
tureckich. Wbrew przepisom koranu pije sultan  
podczas podróży szampana, który—dla niespo-  
dzianki—ma wówczas etykietę „mnsującej lemo-  
niady“. Lecz gdy z pociągu wysiadzie, pije, jako  
prawowierny wnuk proroka, tylko czystą wodę.

Służba sultana składa się z 20 kucharzy, 80  
lokajów, całej falangi dygnitarzy dworskich i z 5-u  
eunuchów, jakkolwiek żadna osoba plei żeńskiej  
cesarzowi Osmanów nie towarzyszy w jego podró-  
ży.

ży. Poza tem do eskorty przybocznej, jadącej  
w tym samym, co sultan, pociągu, należy 100  
gwardzistów piechoty, tylu gwardzistów kawale-  
ryi z końmi i dwie orkiestry wojskowe, które  
ustawicznie przez całą drogę muszą koncertować,  
gdyż sultan jest bardzo muzykalny i lubi muzykę,  
zwłaszcza smętne melodie wschodnie.

## Towarzystwo „Wiedza“.

Towarzystwo „Wiedza“ istnieje już 3<sup>1</sup>/<sub>2</sub> ro-  
ku. Działalność jego, znana ze sprawozdań ro-  
cznych częściowo, w całości swej przedstawia się  
bardzo poważnie, świadcząc chlubnie o kierowni-  
kach tej pożytecznej, kulturalnej instytucji.

W ciągu krótkiego swego istnienia Towa-  
rzystwo urządziło 60 odczytów dla dorosłych,  
których słuchało około 50,000 osób. Treścią od-  
czytów popularnych były wiadomości z literatu-  
ry, przyrody i kultury. Oprócz odczytów było  
jeszcze 250 pogadanek dla dzieci, których słu-  
chało z górą 50,000 dzieci. Pogadanki te urzą-  
dzano w 4 punktach miasta i niezależnie od tego  
droższe nieco przedstawienia z objaśnieniami  
w teatrzyku „Odeon“.

Do dorobku kulturalnego „Wiedzy“ zaliczyć  
wypada jeszcze bibliotekę i muzeum pomocy nau-  
kowych.

Biblioteka, założona w styczniu r. b., liczy  
obecnie 1000 czytelników. Czynna odciecznie od  
godziny 6 do 8 wieczorem w niedzielę zaś i świę-  
ta od godziny 1 do 3; młodzieży wydają się ksią-  
żki w środy i soboty od godziny 4 do 6 po poł.  
Opłata wynosi 5 kop miesięcznie bez zastawu od  
wypożyczania pojedynczego egzemplarza.

W sezonie jesiennym r. b. Towarzystwo  
otworzy drugi księgozbiór publiczny w północnej  
części miasta. Nowa ta biblioteka, podobnie  
jak istniejąca (przy ulicy Rozwadowskiej nr. 15)  
składać się będzie z książek nabytych przez Sto-  
warzyszenie, ofiarowanych i depozytów.

Wypożyczalnia pomocy naukowych (muzeum)  
pomimo ułatwień, usilnej zachęty i dużej swej  
wartości, niewielu miała abonentów, do czego  
pryczyniło się otwarcie „Muzeum nauki i sztuki“,  
zostanie przeto zwinięta, dochód zaś z likwi-  
dacji obrócony będzie na zakup książek.

Pozwolenia na organizację kursów wieczor-  
nych, o które usilnie się starano, Towarzystwo  
nie otrzymało.

„Wiedza“ liczy obecnie przeszło 200 człon-  
ków, budżet jej roczny sięga 2,500 rubli. Nie-  
dawno otrzymano zatwierdzenie około 100 od-

## KRONIKA TYGODNIOWA.

Jeszcze w sprawie serwitutu na posesyi „Paradyz“.—Jak  
się ceniła własność miejska.—List byłego kasjera ma-  
gistratu, p. Olszewskiego.—Co mówią prawnicy?—Kwe-  
stya szkolna i wycieczki szkół niemieckich.—Czta pe-  
dagogiczna na rachunek merynosów!

Zapewne i tym razem bez rezultatu, ale mimo  
to, z obowiązku dziennikarskiego, musimy powró-  
cić do kwestyi serwitutu, zniszczonego z olbrzymiej  
posesyi miejskiej, zwanej „Paradyzem“; musimy  
powrócić, gdyż magistrat zadowolnił się orzecz-  
niem prawników i o procesie nie pomyślał. Po-  
niważ z każdym dniem bliżej terminu, więc raz  
jeszcze spróbujemy przedstawić tę sprawę w oświe-  
tleniu i panów prawników i zdrowej logiki, która  
nie zawsze idzie w parze z wywodami prawnymi.

Lekceważenie, czy niedbałość towarzyszyła  
całej tej sprawie od początku. Oto wymowny te-  
go przykład.

Na skutek naszego artykułu odezwał się p.  
Olszewski, kasjer, który udzielił nam następują-  
cego w tej kwestyi wyjaśnienia. Jak wiadomo,  
p. Olszewski podpisywał ową tranzakcję zamiany.

W dosyć obszernym liście, pisanym z Rzymu,  
p. Olszewski zaznacza, że nie sobie nie przypo-  
mina, aby podobny papier podpisał, miał bowiem,  
jako kasjer magistratu, nawał pracy, tak, że treści  
długich referatów przeglądać nie mógł. Kladi swój  
podpis tylko na wiarę odpowiedniego referenta.

Z listu wyżej przytoczonego, a napisanego do  
redakcyi „Rozwoju“ przez jednego z tych, którzy  
dokument zbycia serwitutu podpisywali, widzimy,  
ak lekkomyślnie i bez zastanowienia załatwiono  
prawę serwitutu, jak lekceważono interesy mia-  
sta. s

Biorąc jeszcze całą tę sprawę z innej strony,  
musimy wyrazić przypuszczenie, że ktoś jednak  
musiał być w niej zainteresowany i dlatego do-  
bieżał sobie do pomocy ludzi, którzy przy swoich  
czynnościach nie mieli czasu czytać dokumentów,  
daaych im do podpisu. W ten sposób zebrano trzy  
podpisy dla zasady, że „tres faciunt collegium“ i  
w ten sposób posiechu załatwiono interes.

Nie jeden to, zapewne, w Łodzi. Mamy na-  
dzieje, że w przyszłości pokaże się więcej takich  
spraw, które naraziły miasto na straty...

Czy ten serwitut jest do odzyskania? — oto  
pytanie obywateli, troszczących się o los miasta.

Adwokat, z którym mówiłem, stanowczo twier-  
dził, że sprawę przewali magistrat, hipoteka „w por-  
ządku“.

— Hipoteka w porządku, ale te dokumenty,  
na zasadzie których uregulowano hipotekę, były  
nielegalne.

— Nabywcę obowiązuje tylko hipoteka, zapew-  
niał znawca prawa.

— A jeżeli ja sfalszuję plenipotencję, przy-  
puścmy Scheiblera i sprzedam mu kamienicę, albo  
całą fabrykę, co wtedy? Wszak kupno musi być  
dobre, gdy na zasadzie sfalszowanej plenipotencji  
ureguluję hipotekę i sam, zbywszy kamienicę—  
ucieknę; czy w takim wypadku nabywca będzie  
w porządku?

— Jeżeli hipoteka wykaże jego własność,  
to on jest właścicielem kamienicy...

— To szerokie pole dla aferzystów! Moga  
oni wykreslać sumy... zbywać własności etc. Oby-  
wateł przy takim zapatrywaniu prawnem może  
położyć się do snu mającym, a na drugi dzień  
wstać ubogim, albo, co gorzej, nowonabywca mo-  
że go wyrzucić z własnego łóżka.

— A tak... Ale niecała palestra jest tego

przekonania. W tym wypadku dzielą się zdania  
prawników, są nawet tacy, którzy wierzą, że hy-  
potekę taką można uznać za nieprawną.

— A jeżeli hipotekę taką nawet władze uzna-  
ją za właściwą, to czy trzeba uważać za legalną—  
uchwałę, zrobioną przez trzech urzędników ma-  
gistratu, którzy do przeprowadzania podobnych in-  
teresów nie mieli prawa i działali na własną rękę?  
Boć z tego grona jeden już sam przyznaje,  
że nawet nie wiedział, co podpisuje.

Zdaje się, że tym razem magistrat powinien  
nabywcy serwitutu, który jest człowiekiem zamo-  
żnym wyłoczyć sprawę za wydobycie nieprawnie  
odpowiednich dokumentów, w celu wymazania z  
hipoteki serwitutu bardzo ciężkiego.

Mocą bowiem tego serwitutu, właściciel nie  
tylko nie miał prawa zniszczyć ogrodu w Parady-  
zie, ale miał go własnym kosztem utrzymywać.  
Co wart był wówczas ów plac? Nic — albo nie-  
wiele, po usunięciu serwitutu — plac nabierał  
wielkiego znaczenia. A to wszystko wykupiono  
za 11 rb. z kopiejkami.

Sądźmy przeto więc, że obowiązkiem ma-  
gistratu było nie zwolywanie konferencyi adwokac-  
kiej, ale skierowania całej sprawy do prokura-  
toryi Królestwa Polskiego.

Jeżeli magistrat tego nie uczyni wobec na-  
woływań prasy, może spotkać się z tym samym  
zarzutem prokuratoroyi, która winić go będzie o  
zaniedbanie sprawy.

Być może, iż w tym wypadku i prokura-  
torya nie pomoże, ale przecież trzeba bronić  
interesów miasta do ostatniej instancyi, ażeby  
prawu stało się zadość.

Utrzymywać bowiem, że rząd gubernialny  
potwierdził umowę, to nie wystarczał Rząd ga-



czytów dla dorosłych i pogadanek niedzielnych dla młodzieży.

Treściwy ten obraz działalności „Wiedzy” dowodzi jej wielkiej żywotności i usilnej pracy nad podniesieniem poziomu oświaty wśród szerokich warstw ludności tutejszej.

J. H.

### Wyniki wyborów w Galicyi.

Wybory w całej Galicyi skończone.

Porównanie wyniku wyborów tegorocznych z poprzednimi wykazuje następujące zmiany.

	Poprzednio	Obecnie
Koło polskie	71	73
Socyalisci polscy	4	7
Syonisci	2	—
Dzicy poza Kolem	2	2
Rusini	28	26

Interesującą ewolucję wykazuje zestawienie rozkładu frakcyj w dawnym i obecnym Kole polskim.

Frakcje	Poprzednio	Obecnie
Ludowców	19	25
Narodow. demokrat.	16	10
Demokratów polskich	13	13
Konserwatystów	8	19
Centrum	6	2
Chrześcijańsko-socyal.	5	—
Dzikich	4	2
Ze Śląska	—	2

W obecnym Kole zatem najsilniejszą frakcją będą ludowcy (25), za nimi konserwatysty (19). Demokraci polscy (13) i demokraci narodowi (10).

Reprezentacja ruska liczyła poprzednio 28 mandatów — obecnie liczy 26.

### KALENDARZYK TERMINOWY.

IMIONA SŁOWIAŃSKIE. Dziś Chwałimira Jutra Strachoty. W poniedziałek Radziwoja

ZEBRANIA. Dziś mies. posiedz. zarządu Stow. majstrów fabryczn. gub. piotrkowskiej, o godz. 8 wiecz. (w lok. wł., Nowy Rynek 6). — Mies. posiedz. zarządu Stow. majstrów przędzaln. ze współdz. członków Stow. o godz. 8 wiecz. (w lok. wł., Mikołajewska 91).

— Jutro og. zebr. członków Stow. odlawników (w lok. Millera, Mikołajewska 40), o g. 10 rano.

bernialny mógł to uczynić w dobrej wierze albo poprostu być wprowadzony w błąd.

Z pewnością, w innych krajach sprawą tą gorliwiejby się zajął magistrat... Tu jednak tyle jest interesów bieżących, że do akt przeszłości zaledwie jakiś niesforny dziennikarz zajrzy i sprawę taką przed forum publiczne wygrzebie.

Kiedy już rozpoczęłam tak tragicznie kronikę, niechże ją również w tonie minorowym ukończę.

Przed miesiącem niespełna widzieliście olbrzymi pochód dzieci szkolnych z chorągiewkami państwowymi, w szarfach niby jeneralskich, w czapczkach z bibulki. Pochód ten szedł manifestacyjnie ulicą Piotrkowską, tamując przejazd tramwajów.

Prowadzili go nauczyciele i nauczycielki niemcy do lasu Konstantynowską ulicą.

Były to zebrane dzieci niemieckie ze wszystkich szkół łódzkich. Komisja szkolna, zajmująca się zbieraniem składek na rzecz tych szkół, wyasygnowała podobno 500 rubli na tę demonstrację niemiecką w Łodzi.

Zarząd zabawy wystosował zaproszenie do p. gubernatora i innych władz administracyjnych, w głębokim przekonaniu, że władze to zaszczytując swoją obecnością tę na wielką skalę zorganizowaną majówkę dzieci szkolnych w Łodzi. Ale tym razem nadaremnie.

W dwa tygodnie potem widziałem w jednym z pism niemieckich kłisze, przedstawiające zabawę w lesie, a jeszcze potem dowiedziałem się bardzo ciekawych rzeczy. Na rysunku, umieszczonym w niemieckich dodatkach ilustrowanych łódzkich, przedewszystkiem uderzył mnie olbrzymi stół nakryty, a na nim wielka ilość flaszek i kufli...

Jak potem opowiadano mi, libacys tam odchodziła znamienie.

Ciało pedagogiczne ciągnęło, jak smoki zanurzone w Wisle i dostarczające wodę do wodociągów; ta jednak była różnica pomiędzy ciałem pedagogicznym, a smokiem, że pedagodzy nie wodę ale piwo wchłaniali, zapomniawszy zupełnie o dzieciach, które, puszczane samopas, zabawiały się w lesie, jak mogły.

HARMONIA. Jutro zabawa Towarz. dram. śpiew. „Harmonia” w Rudzie Fabiańskiej, w lasku p. Burnego. Początek o godz. 3 po poł.

DOM LUDOWY. (Przejazd nr. 34). Jutro Koło amatorskie dram Stow. robotn. chrz. wystawi dramat A. Taszyńskiego p. t. „Przybłęda”, Początek o godz. 6 wieczorem.

OGRÓD GEHLIGA. Jutro zabawa Stow. czeladn. stolarskich.

ZE STRAŻY. Jutro o godz. 7 rano ćwiczenia I, II i III oddziałów łódzkiej straży ogniowej ochotniczej w domach rekwizytowych swoich oddziałów.

MUZEUUM (Zielona 8). Codziennie otwarte Muzeum nauki i sztuki od g. 4 pp. do 10 w.; w niedziele i święta od g. 12 w poł. do 10 w.

## KRONIKA.

(c) **Chrześcijańskie T-wo dobroczynności.** Wczoraj w lokalu T-wa (Dzielna № 52) odbyło się posiedzenie zarządu Chrz. T-wa dobroczynności. Zagał posiedzenie wiceprezes T-wa p. Rudolf Ziegler. Obecni byli członkowie zarządu i opiekunowie cyrkulowi.

Postanowiono urządzić dnia 20 sierpnia r. b. zabawę ogrodową w Helenowie. Fantów będzie 12,000; listy do zbierania niespodzianek wręczono pp. opiekunom; każda komisja cyrkulowa obowiązana jest dostarczyć 3,000 fantów. Do komitetu, mającego się zająć organizacją zabawy wybrano pp.: Gustawa Starke, Traugota Hanel, Rudolfa Trenklera i Hermana Maertina. Poruczone kancelaryi T-wa zamówić bilety wejścia i numery do niespodzianek. Na zabawie ogrodowej przygrawać będą orkiestry. Uchwalono zwrócić się do straży ogniowej ochotniczej z prośbą o delegowanie odpowiedniej liczby strażaków, którzyby utrzymywali porządek.

Przyjęto do wiadomości, że z zapisu ś. p. Juliusza Kunitzera wpłynęło rb. 13,050, zamiast zapisanych 65,000 rubli. Na wniosek członka zarządu p. Wutkego postanowiono uczcić pamięć zmarłego J. Kunitzera i w celu wykonania ostatniej jego woli dopełnić kapitał przeznaczony przez zapisodawcę na wybudowanie schroniska dla wdów i sierot robotniczych akc. T-wa Heinzla i Kunitzera do sumy rb. 25,000, poczem przystą-

Pedagodzy nabrali wielkiego rezonu. Wygłaszano liczne mowy, wypito toasty za rozwój sprawy niemieckiej i jej działaczy, śpiewano pieśni patryotyczne i narodowe, a za każdym razem przepłukiwano pedagogicznie gardła Aasztatem i monopolem, środkami niezawodnymi, dającymi bajeczne rezultaty.

Koniec był jednak smutny. Trzeba było pokryć rachunek wydatków. Suma 500 rb. wystarczyła zaledwie na chorągiewki i szarfy bibulkowe dla dzieci. Na picie niewiele co się pozostało. Jak tu pokryć deficyt?

Od czego jednak sprytnanczyielski.

Zarząd wycieczki obszedł najpierw wielkie firmy, potem mniejsze. Wszystkie nie usuwały się od datków, bo niemcy lubią dzieci i chętnie niemi się zajmują. Nawet akcyjne towarzystwa, które odmawiały na gospodę włościańską w Ciechoćniku i na „Gniazdo”, tu nie tłumaczyły się, że budżet „wyczerpany”, bo kierownik — członek „Ostmarkvereina” na sprawę niemiecką, nawet dotyczącą monopolu i piwka, nie żałuje...

Zdaje się, że kwesta wypadła bardzo pomyślnie. Trudno zajrzeć do notesiku zarządu majówki leśnej — ale coś bąkają, że ofiary przyniosły 1,500 rubli. Mimo to ciało pedagogiczne z tych składek dotąd sprawozdania nie ogłosiło! Czyżby rzeczywiście zużyto wtedy 1,500 rubli na szmirę gardzieli około 150 nauczycieli — niemców! Bo dzieci z tego nie oglądały: każde z nich przyniosło zawiniątko z chlebem i mięsem i tem się zadowolnić musiało.

Tu więc w imię patryotyzmu znów ostrzyżono merynosy łódzkie!

A la bon heur!

Tymczasem ludzie bardzo prawi z polskiej komisji szkolnej podali do p. gubernatora prośbę o zwolnienie ich z zajmowanych bezinteresownie urzędów — bo nie mogą sobie poradzić z hakatą niemiecką, paraliżującą nieustannie uczciwe zabiegi!

Tak się dzieje w Łodzi.

X. X.

pić do urzeczywistnienia szlachetnego projektu ś. p. Kunitzera.

Następnie postanowiono oddać w dzierżawę od 1 października na 5 lat plac przy przytulku starców i kalek.

Uchwalono zawiadomić związek hodowców bydła nizinnego w Warszawie, że zgodnie z jego prośbą, plac przy przytulku starców i kalek może być oddany pod wystawę bydła na trzy dni t. j. 8, 9 i 10 września, za rb. 150.

Na skutek prośby komitetu ambulatoryum bezpłatnego, o powtórna pożyczkę z kasy głównej na dalsze utrzymanie ambulatoryum, zgodzono się dać tytułem pożyczki 500 rb.

Sprawdzono rachunek kwartalny T-wa z szpitalem dla umysłowo i nerwowo chorych w Kochanówce, wynoszący z górą 2,000 rb. polecono go uregulować.

Członek zarządu p. Wutke zwrócił się z prośbą do opiekunów cyrkulowych, ażeby odwiedzali mniejszych fabrykantów, dotychczas nie płacących na T-wo i nakłonili ich po płacenia składek bodaj kopiejkowych na rzecz T-wa.

Przyjęto do szpitala w Kochanówce jedną osobę, do przytulku 10.

(—) **Rewizya traktatów handlowych.** Rosyjska izba wywozowa zwróciła się do wszystkich komitetów giełdowych, Tow. rolniczych i organizacji handlowo-przemysłowych z prośbą o utworzenie komisji lokalnych do sprawy rewizji traktatów handlowych; do komisji tych rosyjska izba wywozowa radzi zaprosić oprócz fachowców również ekonomistów.

(—) **Ankieta farmaceutyczna.** Komisja zajmująca się rewizją ustawy ogólnopństwowej kasy emerytalno-zapomogowej dla farmaceutów ogłosiła dane ankiety traktujące o położeniu farmaceutów. Odpowiedź na ankietę nadeszło 1220 właścicieli aptek i 3,051 pracowników, ogółem 27 proc. farmaceutów pracujących w całym państwie.

Farmaceuci są to przeważnie ludzie młodzi; tylko 16 proc. ich liczy więcej niż 35 lat wieku; ankieta dowodzi, że praca apteczna dla znacznej większości farmaceutów jest „smutną koniecznością”, której za wszelką cenę starają się pozbyć.

Przeciętne wynagrodzenie wynosi 56 rubli miesięcznie.

(x) **Z Łódzkiego Towarzystwa pożyczkowo-oszczędnościowego.** Biuro pierwszego łódzkiego Towarzystwa pożyczkowo-oszczędnościowego jeszcze na rok jeden t. j. do dnia 1 lipca r. 1912 pozostaje na dawnym miejscu w lokalu przy ul. Przejazd nr. 8, poczem przeniesione zostanie w roku przyszłym do domu własnego przy ulicy Mikołajewskiej nr. 31 do specjalnie na ten cel zbudowanego gmachu. Decyzja ta wywołana została tą okolicznością, że w czasie budowy podwórce będzie zużyte dla nagromadzonego materiału budowlanego. Dlatego też zarząd ku wygodzie swoich członków postanowił biura pozostawić w dotychczasowym lokalu. Lokal zaś, zajmowany obecnie przez biuro II Tow. pożyczk. - oszczędnościowego, będzie przerobiony na mieszkania prywatne.

(x) **Likwidacya Stowarzyszenia woźnych i portyerów.** W dniu 25 czerwca w lokalu Stowarzyszenia robotników chrześcijańskich odbyło się zebranie likwidacyjne Stowarzyszenia woźnych i portyerów, pod przewodnictwem p. Stanisława Piotrowskiego. Postanowiono Stowarzyszenie rozwiązać i przyłączyć się do Stowarzyszenia robotników chrześcijańskich.

Kapitałem, który pozostał w sumie 218 rb. 99 kop. rozporządzono w sposób następujący: wpłacono do kasy robotników chrześcijańskich rb. 180, ofiarowano na „Gniazdo” dla dzieci robotników rb. 20 kop. 19, wypłacono jako zapomogę choremu członkowi rb. 6, wydatki administracyjne wyniosły 12 rb. 80 kop.

Członkowie, którzy opłacali składki do czasu rozwiązania Stowarzyszenia woźnych i portyerów, o ile wstąpią do Stowarzyszenia robotników chrześcijańskich do 1 września r. b. korzystać będą z wszelkich praw, jakie przysługują dawnym członkom Stowarzyszenia.

(h) **Chrzest dzwonu w kinematografie.** Wczoraj w kinematografie „Moderne” odbyło się przedstawienie na korzyść rezerwy rzemieślniczej.

Między innymi obrazami przedstawiono doskonałe zdjęcia z uroczystości chrztu dzwonu.

Licznie zebrana publiczność podziwiała ciekawe obrazy.



(c) **Z komitetu giełdowego.** Łódzki komitet giełdowy otrzymał zawiadomienie od rady zjazdów przedstawicieli handlu giełdowego i rolnictwa, że ministerium skarbu, po porozumieniu z ministerium przemysłu i handlu, zgodziło się uwzględnić starania rady, aby przedstawiciel jej i jego zastępca znajdowali się z prawem głosu na posiedzeniach komisji przy departamencie opłat celnych, gdzie rozstrzygane są ostatecznie sprawy sporne pomiędzy odbiorcami towarów a komorą o zastosowaniu taryfy celnej do przewozu towarów.

Obecnie więc rada zjazdów za pośrednictwem przedstawiciela swego ma możność pomagać odbiorcom towarów, przez udzielenie odpowiednich wyjaśnień komisji o przyczynie sporów, wynikających z zastosowania nieodpowiedniej taryfy celnej do tych lub innych towarów. Dotychczas zainteresowani mogli bronić spraw swoich tylko piśmiennie.

Łódzki komitet giełdowy zawiadamia, że o ile ktoś z członków jego będzie miał zatarg na tle taryfy celnej, a będzie chciał korzystać z obrony przedstawiciela zjazdów, powinien dać komitetowi giełdowemu szczegółowe wyjaśnienia, ten zaś skomunikuje się z radą zjazdów. Komitet będzie pośredniczył tylko w interesach swych członków.

Udogodnienie świeżo wprowadzone ma ważne dla kupców znaczenie.

(x) **Zabawa lesna „Harmonii“.** Jutrzejšia zabawa lesna Towarzystwa muzyczno-dramatycznego „Harmonii“ zapowiada się nader interesująco. Lasek Bornego w Rudzie Pabianickiej, gdzie się zabawa odbędzie, ładnie udekorowany, z zapadnięciem zmroku będzie rześcicie oświetlony.

Obfity i urozmaicony program dostarczy mnóstwa rozrywek. Początek o godzinie 3 po południu. Dojazd tramwajem do przystanku Janówek na linii kolejki podjazdowej Łódź Ruda Pabianicka. W razie niepogody zabawa odłożona zostanie do niedzieli następnego.

(x) **Odnaczenie firmy łódzkiej.** P. Franciszek Glugla, właściciel największej łódzkiej elektrycznej fabryki palenia kawy „Tryumf“ (Południowa 28), otrzymał za wyborowe i aromatyczne kawy na wystawie wspaniałej w Rzymie wielki złoty medal „Grand Prix“.

(h) **O alimentu.** Wczoraj w zjeździe sędziów pokoju m. Łodzi była rozpatrywana sprawa małżonków M., w której mąż dopomina się o alimentu od swej żony, właścicielki nieruchomości w Łodzi. Żona, nie posiadając wyroku konstytucyjnego ewangelickiego, wraz z swą rodziną postanowiła wyrugować małżonka z mieszkania — ten zaś stał się opór i zaskarżył żonę o bezprawie.

Sędziowie po długiej naradzie ogłosili wyrok, przyznający małżonkowi wszystkie prawa.

(h) **Kary sądowe.** W dniu 17 czerwca 1911 roku, o godz. 12 w południe, do piekarni Hugona Hermansa, przy ul. Piotrkowskiej nr. 168, wszedł jakiś młodzieniec i skorzystawszy z nieobecności gospodarza, wyjął z szuflady bufetu 3 ruble, z którymi chciał się ulotwić; kradzież spostrzegł przybyły do sklepu H. i ująwszy złodzieja, polecił go aresztować. Jak się okazało, jest to 16-letni Adam Tile. Sędzia pokoju VI rewiru skazał T. na 3 miesiące więzienia.

— Zarządzający fabryką Karola Hoffmana w dniu 4 maja 1911 zawiadomił policję, iż przy wyjściu z fabryki robotników odebrał od Jana Chajdysa 5 arszynów towaru, od Andrzeja Nowaka 15 i od Andrzeja Myszковского 25. Po spisaniu protokołu sprawę skierowano do sądu. Sędzia VI rewiru skazał Nowaka i Myszковского po 3 dni więzienia. Chajdys nie stawiał się i jest poszukiwany przez tegoż sędziego listami gończymi.

— W dniu 12 maja 1911 roku, około godz. 11 wieczorem, zamieszkał przy ul. Widzewskiej nr. 225, Gustaw i Rudolf Fajowie i Jan Staniszewski wyszli przed dom, gdzie zauważyli grupkę 7—8 ludzi, którzy, zobaczywszy dwóch przechodniów, poczęli ich bić. Faj i Staniszewski ujęli się za pokrzywdzonym, a wtedy Emil Eichberg ugodził nożem Rudolfa Faję tak, że trzeba było wezwać Pogotowie. Sędzia VI rewiru skazał Eichberga na 3 miesiące więzienia.

(m) **Obława na karciorazy.** W nocy z dnia 6 na 7 b. m. policja zrobiła poszukiwania w domach: № 64 przy ul. Widzewskiej, № 12 przy Pustej i № 12 przy Konstantynowskiej. Wszę-

dzie zastała karty i pieniądze i spisała nazwiska graczy w liczbie ogólnej około 20-tu.

(p) **Pogotowie ratunkowe** w ciągu dnia wczorajszego między innymi wzywano do następujących wypadków:

— Ogólnemu osłabieniu uległy cztery osoby.  
— Na ul. Dzielnej nr. 36 znaleziono Klwę Probolowskiego, blacharza, lat 19, zupełnie wyczerpanego z sił z choroby; odwieziono go do szpitala Poznańskich.

— Na ul. Oficerskiej nr. 5 w mieszkaniu Górniaka z zawodu cukiernika, w godzinach popołudniowych pozostawiono bez dozoru 4-letnią córeczkę Stefanię. Dziecko prawdopodobnie bawiło się zapalnikami, zapaliło bowiem na sobie ubranie, a gdy na krzyk jej nadbiegła pomoc spóźniona, znaleziono prawie zwęgloną już ze słabymi oznakami życia i w kilkanaście minut, po przybyciu lekarza Pogotowia, dziecko skończyło.

— Na ul. Widzewskiej róg Dzielnej w restauracji między biesiadnikami po pijanemu powstała bójka, w której nożem poraniono Józefa Rogosza, lat 36, blacharza.

(a) **Nieostrożność i swawola** omal nie stały się przyczyną wielkiego pożaru w Aleksandrowie.

Do jednego ze sklepów żydowskich, mieszczącego się w domu Karola Rogozińskiego przy ul. Nowoogrodowej, przyjechał włościanin z okolicy i nabył około 2 pudów nafty. Przy wynoszeniu szklanego balonu ze sklepu, nieostrożny chłopiec rozbił go i nafta rozlała się na chodniku. Zaledwie zmartwiony dotkliwą stratą wieśniak odjechał, jakiś chłopiec rzucił na rozlaną naftę zapaloną zapalniczkę. W jednej chwili buchnęły czarne kłęby dymu i płomienie zaczęły obejmować ścianę domu, a co najgorsza, ogień dosięgał dwóch wozów, na których znajdowało się kilka beczek z naftą. Na szczęście energiczny ratunek położył kres pożarowi.

(a) **Napad bandycki.** Jak wykazało śledztwo, bandyci, którzy w nocy ze środy na czwartek usiłowali dokonać napadu na pociąg towarowy kolei fabryczno-łódzkiej w pobliżu stacji Widzew, gdy zamiar ten nie powiódł się, napadli na dom Zientkiewicza w Janowie.

Po obrabowaniu Z. bandyci nie opuścili jeszcze Janowa, lecz udali się do znajdującego się w pobliżu sklepu spożywczego Józefa Szmelera, wyważyli drzwi i, dostawszy się tą drogą do wnętrza sklepu, skradli z szuflady pieniądze, oraz kilka większych paczek papierosów, poczem zniknęli i dotychczas, pomimo usilnych poszukiwań, na ślad ich nie natrafiono.

Bandyci, w wieku lat 22—30 uzbrojeni byli w brauningi.

(b) **Nowe towarzystwo akcyjne** budowy maszyny w Zgierzu zorganizowane zostało przez firmę Juliusza Hoffmana. Wczoraj odbyło się ogólne zebranie akcjonariuszów tego towarzystwa. Na prezesa wybrano p. Juliusza Hoffmana. Kapitał zakładowy określono na 600,000 rb., wypuszczono 2,000 akcji po 200 rb.

(h) **Napad.** Wczoraj, o godz. 11 wieczorem, w pobliżu Rudy Pabianickiej, kasyer papierni R. Sengera w Pabianicach, p. Haniszcz, gdy wracał do domu, napadnięty został przez trzech bandytów, którzy zrabowali mu około 4,000 rb., również zabrali oni i trzy ruble furmanowi, poczem umknęli. Poszkodowany zawiadomił natychmiast policję, która wszczęła energiczne śledztwo, jak dotychczas bezskuteczne.

(a) **Z „Liry“ zgierskiej.** Zgierskie Towarzystwo muzyczno-spiewacze „Lira“ urządza jutro w lesie miejskim zabawę. Będzie to pierwsza zabawa tego Towarzystwa, to też organizatorowie jej dokładają starań, aby program obfitywał w jaknajwiększą ilość rozrywek.

## Z WARSZAWY.

\* **Przyjazd księcia syamskiego.**

Wczoraj wieczorem przyjechał z Kijowa do Warszawy książę syamski Czakraban z małżonką księżniczką Pissolukską, dzieckiem i świtą.

Małżonka księcia jest kijowianką, córką pułkownika Desnieckiego.

\* **Hr. Ronikier przed sądem.**

Wczoraj rano w karecie więziennej przewieziono do sądu okręgowego hr. Bogdana Ronikiera, właściciela pokojów umeblowanych Zawadzkiego i numerowego Siemińskiego, oskarżonych o udział w zamordowaniu w r. z ucznia Chrzanowskiego.

Już od 11-oj r. w kuluarach sądowych ze-

brało się sporo osób z pośród różnych sfer w oczekiwaniu na przybycie hr. Ronikiera.

O g. 12 i pół w południe członek sądu Gawrilow przystąpił do wręczenia aktu oskarżenia.

Hr. Ronikier zmienił się bardzo. Ubrany jest w szary płaszcz z książką do nabożeństwa i różańcem w rękę; powieki ma nabrzmiałe i szczupła niemal ascetyczna twarz, dziwnie jest rażąca przy nadzwyczajnej tuszy, której nabral hr. R. widocznie wskutek uchylania się od jakiegokolwiek ruchu podczas rocznego pobytu w więzieniu.

Na pytanie, czy nazywa się Ronikier—odpowiada przecząco.

Świadków i obrońcy nie wskazuje.

Na propozycję, aby udzielił upoważnienia do obrony adw. przys. Makowskiemu, gdyż inaczej ten nie będzie mógł nawet przyjść do niego do więzienia, hr. R. odpowiada powolnym głosem: „Dlaczego? Klasztor jest dla każdego otwarty.“

Ostatecznie, po wyjaśnieniu przez sędziego Gawrilowa, że jeżeli nie wskaże obrońcy — nikt go bronić nie będzie, hr. R. wyraża swoją zgodę, aby bronił go adw. przys. Makowski.

Podpisanie protokołu odmawia, twierdząc, że z podpisu jego może kto skorzystać; ostatecznie podpisuje protokół: „Ojciec Teodor.“

Sprawa sądzona będzie d. 5 września r. b.

\* **Kara prasowa.**

Redaktor gaz. „Warszawskie Słowo“ skazany został administracyjnie na rb. 50 grzywny za artykuł „Milion rosyjski.“

\* **Zgon.**

Zmarł znany mecenas, b. profesor prawa b. Instytutu Marymonckiego ś. p. Karol Thieme, przeżywszy lat 87.

\* **Zamknięcie Towarzystwa.**

Na skutek rozporządzenia z Petersburga zamknięte zostało Warsz. Tow. literackie żydowskie.

## Ostatnia poczta.

— Dosłowny tekst odpowiedzi, jakiej udzielił premier angielski, lord Asquith, w izbie gmin na interpelację w sprawie marokańskiej, brzmi jak następuje:

„Ostatnie wypadki spowodowały dyskusję między mocarstwami, najbliższymi zainteresowanymi w sprawie Maroka, a rzecz znajduje się dotąd w tem stadium, że mógłbym obecnie niedokładną zdać relację, jak daleko układy doprowadziły dzisiaj tę kwestję. Życzyłbym sobie, aby zrozumiano jasno, że rząd brytyjski jest zdania, iż w Maroku położenie się zmieniło, a jest możliwym, że dalszy rozwój sprawy dotknie interesów wielko brytyjskich w sposób bardziej bezpośredni, aniżeli dotychczas. Mamy nadzieję, że sprawa załatwiona zostanie na drodze dyplomatycznej wymiany zdań, o ile zaś Anglia w dyskusji tej weźmie udział starać się będziemy położyć nacisk na wypełnienie naszych zobowiązań traktowanych z Francją, które to zobowiązania izbie dobrze są znane.“

Izba przyjęła oświadczenie prezesa ministrów żywą aprobatą.

— Odpowiedź prezesa ministrów w sprawie marokańskiej nastąpiła skutkiem interpelacji Dawida Mason'a, który powtórzył swe zapytanie onegdajsze, skierowane do rządu, a dotyczące obowiązku, ciążącego na inspektorze generalnym, który o podobnych rzeczach informować powinien ciało dyplomatyczne, a zarazem poruszające sprawę prawa zanoszenia skargi (według § 8 i 9 traktatu w Algeciras). Mason zapytuje, czy Niemcy, opierając się na tem prawie, zainicjowały skargę. Sekretarz stanu Grey odparł: „Nie słyszałem nic o podobnej skardze“. Na to zapytuje Mason, że jeśli Niemcy nie zainicjowały żadnej skargi, jak można tłumaczyć ich postępowanie w Maroku?.. Grey odpowiada: „Cała sprawa zbyt jest poważną, aby ją traktować w izbie systemem pytań i odpowiedzi na pewne punkty: przez ministrów udzieli w tej sprawie ogólnego wyjaśnienia“.

— „Temps“ stwierdza w ostatnim numerze, że rząd angielski nie nosi się nigdy z myślą, aby z powodu wysłania wojennego statku niemieckiego do Maroka, żądać specjalnych wyjaśnień z Berlina, ponieważ nota niemiecka z ostatniej soboty była dla gabinetu wielkobrańskiejszego zupełnie wystarczającą. Jest tylko prawdopodobnem, że sir Edward Grey, jako kierownik angielskiego



urzędu spraw zewnętrznych zrobił ambasadorowi niemieckiemu w Londynie, hr. Wolff-Metternichowi uwagę, że przez ten krok Niemiec położenie w Maroku uległo zmianie. Z tego stanowiska wychodząc, okazuje Anglia skłonność wzięcia udziału w „wielkiej rozmowie dyplomatycznej”, która jednak zacząć się musi od wymiany zdań pomiędzy Francją a Niemcami.

— „Daily Graphic” donosi: Mimo, że gabinety w Londynie i w Paryżu dotąd nie ukończyły wymiany zdań, angielskie ministerium spraw zagranicznych, nie wyczekując stanowiska francuskiego gabinetu, po radzie ministerialnej odbytej we wtorek, powzięło uchwałę, że Wielka Brytania dziś wobec Niemiec zajmuje to samo stanowisko, jakie zajmowała przed rokiem 1904 wobec Francji.

— Oświadczenie zredagowane w tym duchu wręczono ambasadorowi niemieckiemu i zawiadomiono go nadto, iż założenie niemieckiej stacji flotowej w Agadir lub w jakimkolwiek innym punkcie wybrzeża marokańskiego będzie uważane za sprawę bardzo poważną. Anglia zrezygnowała w r. 1904 wobec Francji, ze swych spraw w Maroku, ta rezygnacja odnosi się jednak tylko do Francji, i Anglia nie myśli zrzekać się żadnych praw wobec Niemiec.

— W leczeniu **chronicznego zaparcia** jest rzeczą najważniejszą, aby środek przeczyszczający nie działał drażniąco i aby nie zawodził nawet przy dłuższym użyciu. Prawdziwa Naturalna Woda Gorzka **Franciszka Józefa** stanowi środek leczniczy od dawna wypróbowany, który faktycznie i najzupełniej odpowiada tym wymaganiom. Radca tajny prof. Senator z Berlina pisze: „Woda Franciszka Józefa wywołuje zawsze skutek”. 1893

## TELEGRAMY.

### MANIFEST NAJWYŻSZY.

Petersburg, 7 lipca. (P.). „My, z Bożej łaski, Mikołaj II, Cesarz i Samowładca Wszechrosyjski, Król Polski, Wielki Książę Finlandzki etc. etc. ogłaszamy wszystkim wiernym poddanym: Bogu Wszechmogącemu podobano się powołać do Swej chwały Ukochaną Naszą Babkę Cioteczną, Wielką Księżnę Aleksandrę Józefównę. Jej Cesarzowska Wysokość zmarła po długiej i ciężkiej chorobie d. 23 czerwca (6 lipca) r. b. w wieku lat 81. Donosząc o tem smutnem zdarzeniu i oplakując stratę Ukochanej Babki Naszej, której życie oddane było uczynkiem dobroczynnym i oświeceniem, My jesteśmy przekonani, że wszyscy wiernopoddani Nasi podzielią żalobę, jaka okryła Nasz Dom Cesarzowski i połączą modlitwy swoje z Naszemi o spokój duszy zmarłej Wielkiej Księżny”.

Dan na jacheie i w porcie „Sztandart” d. 23 czerwca (6 lipca) w roku od Narodzenia Chrystusa 1911, a panowania Naszego 17.

Na oryginale własną Jego Cesarzowskiej Mości ręką podpisano:

MIKOŁAJ”.

Petersburg, 7 lipca. (P.). Z powodu skonu Wielkiej Księżny Aleksandry Józefówny Jego Cesarzowska Mość raczył rozkazać całej marynarce i wydziałowi floty nałożyć żalobę na lewym rękawie do dnia pogrzebu.

Petersburg, 7 lipca. (P.). Neapol i Palermo uznane zostały za niepomyślne pod względem epidemii cholery.

Lizbona, 7 lipca. (P.). Zgromadzenie narodowe rozpoczęło przegląd konstytucji. Na znak żaloby po śmierci królowej Maryi Pii, przerwano posiedzenie na pół godziny.

Skobelow, 7 lipca. (P.). We wsi Akbulak, tamtejszy mieszkaniec Tilaczew, zabił ojca, zranił wójta i rzucił się na policyanta, który jednak położył trupem ojcobójcę.

Paryż, 7 lipca. (P.). Fallieres powrócił.

Wolegda, 7 lipca. (P.). W Kortkerosie, w powiecie ustajolskim, przez nieostrożność 6 letniego chłopca spalili się 82 zagrody, ziemskie ambulatorium lekarskie, zarząd gminy i domy popa oraz psalmisty. Straty wynoszą 92,000 rb.

Tyflis, 7 lipca. (P.). Zmarły Saradzew oprócz zapisanych rb. 30,000 (w telegramie wczorajszym było rb. 300,000. P. r.), podarował dom wartości 200,000 rb. na muzeum przemysłu ludowego i galerię obrazów.

Cetynia, 7 lipca. (Wl.) Mobilizację pogranicznej dywizji podgorodzieckiej ostatecznie odwołano.

Cetynia, 7 lipca. (Wl.) Do Podgorodicy powrócił arcybiskup katolicki, który prowadził układy z albańczykami. Na pomoc wyjechał prezes neapolitańskiego komitetu rewolucyjnego, zapewniający, że układy nie doprowadzą do pożądanego wyniku.

Monastyr, 7 lipca. (P.). Próba poparcia albańczyków północnych przez południowych zakończyła się niepowodzeniem.

Petersburg, 7 lipca. (P.) Redaktor gazety „Sowremiennoje Slowo” skazany został na grzywny w kwocie 500 rb.

Cetynia, 8 lipca. (P.). Odwołanie mobilizacji nastąpiło na mocy poczynionych w ubiegły czwartek przez posła rosyjskiego przedstawień. Poseł turecki, Sadreddin bej, oświadczył ministrowi spraw zagranicznych, że wojska pograniczne i władze nie pozwalają rodzinom albańskim powracać do swoich wiosek. Minister Drzukanowicz wyjaśnił, że wojska i władze pograniczne nie wiedziały, że można albańczyków przepuszczać do Turcji i obiecał wydać polecenie, by im w tym względzie nie czyniono trudności.

Kolonia, 8 lipca. (P.). „Koelnische Zeitung” dowiaduje się z Tangeru, że osoby wpływowe w prowincji Sous na południowo-zachodnim Maroku domagają się protektoratu niemieckiego.

### Z ostatniej chwili.

Londyn, 8 lipca (Wl.). „Exchange Telegraph” twierdzi z całą stanowczością, pomimo zapewnień rządowych, że jej doniesienie o tajnym układzie między Francją a Hiszpanią jest prawdziwe.

Berlin, 8 lipca (Wl.). Bethman Hollweg wyjechał wczoraj z rodziną do swego majątku Hohenzollern na letni urlop.

Turyń, 8 lipca (Wl.). Wielkie wrażenie wywołał tutaj fakt, że na dzisiejszy pogrzeb byłej królowej portugalskiej Maryi Pii nie przybył były król Manuel

Sądzą tu, że Manuel ze względu na rozpoczęcie się groźnych wypadków w Portugalii przerwał swą podróż i zatrzymał się w Paryżu, skąd wysłał depezę kondolencyjną.

Poznań, 8 lipca (Wl.). Z powodu złożenia mandatu w sejmie przez posła narodowo liberalnego, Lusańskiego, odbędą się wybory uzupełniające w okręgu Inowrocławsko Szubińskim.

Londyn, 8 lipca. (Wl.) Nadchodzą wiadomości, że położenie w Portugalii jest niejasne. Monarchiści wydali oświadczenie, że Shannel i pretendent do tronu Don Shignel podali sobie ręce i wzywają stronnictwa do przywrócenia monarchii.

Berlin, 8 lipca. (Wl.) Niemiecki lot między miastowy, urządzony z inicjatywy „Berl. Zeit” będzie zakończony jutro, w niedzielę ostatnim etapem z Halberstadtu do Berlina. Najwięcej szansa ma lotnik Kenig.

Antwerpia, 8 lipca. (Wl.) Rokowania marynarzy z przedsiębiorcami natrafiły na niespodziewane trudności, gdyż przedsiębiorcy chcą płacić za godziny ponadliczbowe pracy tylko w porcie, a nie na morzu, jak tego żądają marynarze. Na razie trwa w dalszym ciągu bezrobocie.

Hamburg, 8-go lipca. (Wl.) Tutejsi robotnicy portowi odmówili wylądowania okrętów, które, wskutek strajku w Holandji, nie mogły być w tamtych portach wylądowane. Zachodzi obawa przyłączenia się wszystkich robotników do strajku.

Paryż, 8 lipca. (Wl.) W tutejszych kołach

politycznych sądzą, że odpowiedzią Cambona, po powrocie do Berlina, na akcję niemiecką, będzie zapytanie, czego Niemcy żądają w Maroku? Wobec znanego systemu dyplomacji niemieckiej, która nigdy nie chce dokładnie i otwarcie formułować swoich postulatów prawdziwych—odpowiedź będzie ciekawa. Pertraktacje przeciągną się bardzo długo.

Konstantynopol, 8 lipca. (Wl.) W przyszłym tygodniu udaje się Machmud-Szefket Pasza do Albanii dla przekonania się o istotnym stanie rzeczy. Turcyja jest zdecydowana zgodzić się na wszystkie żądania malisorów, z wyjątkiem tego, aby obce mocarstwa zagwarantowały dotrzymanie przyrzeczeń. Termin złożenia broni przedłużono.

Nowy Jork, 8 lipca (Wl.). Wczoraj z powodu upałów zmarły 62 osoby, a około tysiąca ciężko zachorowało. W Środkowej Ameryce gwałtowne burze ochłodziły temperaturę.

### Rozmaitości.

Aeroplanem przez Niagarę. Lotnik amerykański Lincoln Beache przeleciał na dwupłatowcu ponad całym wodospadem Niagary i opuścił się szczęśliwie na drugiej stronie na terytorium kanadyjskiem. Lotnik oświadczył, że lot był wysoce denerwujący. Odblask słońca od skropionej masy wody oślepił go do tego stopnia, że chwilami musiał oczy zamykać. Około 100,000 ludzi przypatrywało się karkołomnemu widowisku.

W „badach” niemieckich. Lekarze, wracający z zagranicy informują, że zarządy wszelkich „badów” i uzdrowisk niemieckich wzbraniają lekarzom z państwa rosyjskiego i wszelkim innym trudnienia się praktyką. Lekarze przyjezdni mają prawo jedynie leczyć siebie i osoby, które w tym celu przywiozły ich ze sobą w roli lekarzy domowych.

### HUMOR.

— Byłam dobra, teraz już nie będę!

— Nawet wiem, dlaczego — tłumaczy jej przyjaciółka. — Masz buzię od ucha do ucha, więc przez nią twoja małeńka dobroć uciekła. Reszta się nie precisnęła i została w tobie.

Numer dzisiejszy składa się z 12-tu stron.

### SPOSTRZEŻENIA METEOROLOGICZNE

Stacji centralnej K. E. Ł.

Data	Barometr sprowadzony do 0° st.	Termometr w st. C.	Wilgotność w %	Kierunek i siła wiatru	Uwagi
7/VII 1 pp.	748.5	+21.2	46	Pn Z 3	Z dnia 7/VII Temperatura max. +23.0° C min. +11.0° C Opadu 0.0
7/VII 2 w.	746.1	+19.2	68	Pn 1	
8/VII 7 r.	743.7	+17.0	86	Pn Z 1	

## Kapelmistrz F. ADAMCZYK

udziela lekcji na wszystkich smyczkowych i dętych instrumentach, oraz teorii, harmonii, kontrpunktu, kompozycji, orkiestracji, instrumentacji; porozumieć się można od 5 — 8 wieczorem. — Szkolna 23, m. 8. 2464—3 1

Kotły czyści i repara je solidnie fabryka kotłowa. Kocięca, Sawalska 24. 3037d

### GIEŁDA WARSZAWSKA. Sprawozdanie telegraficzne, i godzina.

	Zad	Ofiar	Transz		Zad	Ofiar	Pr. z		Zad	Ofiar	Transz
Czeki na Berlin	46 25 1/2	—	—	4 1/2 L. Ziemięskie	91 80	90 80	91 30	5% Piotrkowa	—	—	—
4% Renta	94 00	93 00	93 50	4% " "	—	—	86 65	Akc. Lipopy	—	—	134
5% Poz. z 1905	104 00	103 00	—	5% L. Warsz.	95 50	94 50	95 05	" Putiłowsk	—	—	—
5% Poz. z 1906	104 00	103 00	—	4 1/2 " "	90 35	89 35	89 85	" Radzki i Ska	—	—	nowe
Premiówka I	467 1/2	457 1/2	—	5% L. Łódz.	—	—	—	" Starachowic	—	—	268
" II	371	361	—	4 1/2 " "	—	—	—	B. Haad Warsz.	—	—	435
Szlacheckie	328	318	—					" Łódzk.	94 00	nowe	—

Bank Handlowy m. Warszawy (nowe akcje) . . . . . 215%.



# D. B. REJT SREDNIA № 5

Sp.: Choroby skórne, włosów, weneryczne, moczopłciowe i kosmetyka. Leczenie syphilisu salwarsanem EHRLICH-HATA 606. Godziny przyjęcia: od 8—1 po poł. i od 4—8 wiecz. W niedziele od godz. 9—2 po poł. 627 Dla pań osobna poczekalnia.

# Piotrkowska № 192 (dawniej № 200) Lecznica zębów

**M. Riesnik-Epstein.**  
Plombowanie i wyjmowanie zębów bez bólu. **Specyalne laboratorium** zębów sztucznych i złotych koron. **Reparacje i przeróbki** sztucznych zębów na pozerzeniu. **Ceny** bardzo przystępne. 2596

# Lekarz Weterynaryi

**Mieczysław Grotowski** 2322 dla wygody Sz. interesantów zaprowadził u siebie. **Telefon № 27-17.** Radwańska № 43.

### DROBNE OGŁOSZENIA.

A. W trzech danych rozsprzedam tanio: garnitur salonowy, tremo, kolumny, otomanę, szafę łóżka z matercami, umywalkę, bieliźniarkę, kredens, stół, krzesła, gramofon, zegar, lampę. Główna 42, m. 91, w drugim podwórzu. 5532-1

Bajecznie tanio sprzedam piękne alpagowe marynarki: peleryny, Andrzeja 4-18. 5259.4.4

C. Chłopiec potrzebny do terminu do rzeźnika, Długa nr. 3. 5513-3-1

Do sprzedania mały sklepik: Wólczańska 175. 5535-3-1

Dwa pojedyncze pokoje z meblami lub bez, z łańcuchem utrzymania do wynajęcia zaraz. Mikołajewska 46 m. 4. 5534-2-1

Dwa pokoje z kuchnią i przedpokój i piętro na ul. Skwerowej z powodu wyjazdu do odstąpienia od 8 lipca wiadomości; Dzielna 13, w zakładzie fotograficznym. 5454-3-3

Do sprzedania zaraz otomana dywanowa i kozetka z sypialnego pokoju. Widzewska 47 m. 2. 5486-3-2

Dwa słoneczne pokoje lub na żądanie pokój z kuchnią zaraz do wynajęcia. Nawrot 74. 5463-2-2

Fortepian czarny z dobrym tonem sprzedam tanio. Andrzeja 49 m. 6. 5516-2-1

Gramofon mało-uzywany i 9 płyt, bardzo tanio do sprzedania. Wiadomość: ul. Franciszkańska nr. 5 J. Grabowska. 5505

Gordon ceter, wytresowany w polowaniu, do sprzedania, Piotrkowska 93, m. 10. 5475-3-1

Gramofony, płyty na raty, bardzo tanio. Widzewska 145 m. 16. 5489-2-1

Gramofon koncertowy, 54 płyt, sprzedam za bezcen. Konstancynowskie 48-22. 5524-1

Jest do sprzedania budka z węglem i magiel, ul. Mickiewicza 27, w Chojnach. 5511

Jest do nabycia piwiarnia zaraz z mieszkaniem, wygodami, patentem, z pozwoleniem na stolarstwo, pozbywa się z powodu wyjazdu. Widzewska 110 5445'3'3

Lokal stoosowny na skład apteczny w odpowiedniej dzielnicy do wynajęcia przy zbiegu ulic Gubernatorskiej i Mikołajewskiej № 102 5290-3-3

Łózka żelazne, materace, umywalki tanio na raty. Mikołajewska 27. 5453-28-2

Łózko gębowe zaraz do sprzedania. Wiadomość: Piotrkowska nr. 80, od 12 do 3. 5504

Meduaki prowadzić może urzędnik kawaler za mieszkanie. Oferty w „Rozwoju” okaziciełowi kwitunr 5406. 5506-3-1

Młodziwiec z wykształceniem 4-klasowem poszukuje posady w kantorze lub innej. Oferty proszę składać w „Rozwoju” dla „J. W.” 5517-2-1

Meble do sprzedania za bezcen: biele zaraz: kredens, stół, krzesła, szafa, otomanę, bieliźniarkę z lustrem, tremo, łóżka, materace, biurko, fotel, zegar, lampy, maszyna. Konstancynowska 10, w drugiej bramie. 5531-1

Maszyny do szycia bez zaliczek, a także używane bardzo tanio, Widzewska 145-16. 5488-2-2

Maszynę bębnową i pierścieniową i maszynę za 16 rb, i za 15 rb. sprzedam, ul. Ziota nr. 3 miesz. 47. 4736-68-5

**N**auczycielka z świadectwem szkół początkowych poszukuje posady od roku szkolnego Wiadomość: ul. Zgierska № 13, filia W Kopeczyńskiego. 2989

**N**auczycielka poszukuje towarzyszyki na wyjazd na wieś. Wspólny koszt Oferty „Rozwój” „Wyjazd”. 5443-2-82

**O**d października do wynajęcia: sklepy i mieszkania: 2, 3 i 6 pokoi z kuchnią, wygodami, pięknym widokiem na p. k. Wiadomość: Radwańska 43 m. 20 4830-10-7

**O**d 1 lipca do wynajęcia (na Mikołajewskiej przy Głównej) pokój umeblowany dla inteligentnej, spokojnej osoby. Bliższych informacji dowiedzieć się można Główna 40 m 15. 4950-6-6

**O**tomanę dywanową sprzedam okazycieł tanio, przyjmuję obustalunki przerabiam meble, materace. Rozwadowska 11, tapicer. 5526-1

**P**otrzebny woźnica. Ul. Nawrot № 46. 5527-3-3

**P**otrzebny stolarz modelator na stałe. Słowiańska nr 8 5510-1

**P**otrzebni chłopcy na praktykę, do warsztatu ślusarsko-mechanicznego. Konstancynowska № 22 5522-1

**P**lac do sprzedania na Kozinach przy ulicy Promyka. Wiadomość: ulica Młynarska № 2 Pralnia 5525-1

**P**otrzebna paniąka zaraz do pralni chemicznej do kantaru Wiadomość: ul. Północna nr. 14, w pralni. 5515

**P**otrzebna dziewczyna do walcarni, Rozwadowska nr 6. 5507

**P**otrzebna zdolna prasowaczka do koszuł. Piotrkowska nr. 7, do pralni. 5499-2-1

**P**otrzebni są stolarze zdolni na meble. Piotrkowska 92. 5443'3'2

**P**okój umeblowany do wynajęcia i także maszyna bębnowa Singera do sprzedania. Wiadomość: Widzewska 152, filia piekarska. 5428-3-3

**P**otrzebna zdolna panna do szycia kołder. Widzewska 129-3. 5426-3-3

**P**otrzebna zdolna krawcowa z krojem do domu prywatnego. Zechodnia 39, m. 6. 5423-2-2

**P**okój umeblowany, kawalerski zaraz do wynajęcia, Widzewska 109-23. oficyna 5256-3-3p3

**P**oszukuję towarzyszyki inteligentnej, do wspólnej podróży do Franzensbadu, od połowy sierpnia. Wiadomość: Piotrkowska 88, monopol. 5451-3-2

**P**rzyjmuję dekoracje, przeróbki starych mebli, materacy, szyję pokrowce na meble oraz posiadam parę ładnych, garniturów pluszem krytych. Tanio. Piotrkowska 134, Tapicer. 5473-sc3-2

**P**otrzebny uczeń do zakładu blacharskiego na praktykę. Mikołajewska 37. 5433-3-3

**P**oszukuje zajęcia młody człowiek (kawaler), wykwalifikowany, obeznany z handlem, na żądanie kaucya. Wiadomość: Piotrkowska 192, stróż. 5493-2-2

**P**oszukuje zajęcia młody człowiek (kawaler), umiejący czytać i pisać po polsku i rosyjsku, może złożyć kaucyj rubli pięćdziesiąt. Wiadomość u stróża, Piotrkowska № 192. 5492-2-2

**P**lac do sprzedania w Radogoszczu. Wiadomość: Bałucki Rynek № 9 m. 34. 5464-3-2

**P**otrzebuję od 3,000 do 6,000 na 1/2 hipoteki, Srebrzyńska № 25, za starym cmentarzem. 5472-2-1

**P**aniąka z prowincji poszukuje posady kasyerki. Oferty: w adm. „Rozwoju” pod „I. S.” 5465-3-2

**P**otrzebna osoba z kaucya do filii piekarskiej, Pasaż Szulca 32 5474-3-2

**P**otrzebne zdolne panny do szycia, Nowy Rynek №5 m. 6 5478-2-2

**R**ower tanio sprzedam. Juliusza 42, front i piętro. 5431'3'3

**R**ower z wolnym kołem w dobrym stanie do sprzedania. Aleksandrowska 19, m. 17 5425'3'3

**S**przedam warsztat rymarski wiadomości: Widzewska № 25 u rymarza. 5533-3-1

**S**klep kolonialno-dystrybucyjny do sprzedania. Grabowa nr. 13 5509-3-1

**S**przedam sklep spożywczy, Nowe Chojny, ulica Tuszyńska, dom Buchnera. 5510

**S**klep kolonialno-dystrybucyjny jest do sprzedania zaraz w dobrym punkcie, Nowe Chojny, ul. Rudzka, Dom Cistela nr. 11. 5495-3-1

**S**przedam wyjątkowo tanio materace włosiane, nowy. Rzgowska 40, u tapicera. 5498-2-1

**S**klep do sprzedania kolonialno-dystrybucyjny, Wólczańska 109 5494-2-1

**S**przedam sklep spożywczy dystrybucyjny z powodu choroby reumatyzmu nog, za przystępną cenę. Ul. Miedziana 3. 5424'35w'2

**S**klep spożywczy-dystrybucyjny, sprzedaję z powodu wyjazdu. Srednia 17. 5421-3-2

**S**przedam dom z sadem porożnym w środku miasta za 2800 rb, Sieradz, gub. kalska. Pelna 163, Olszowski. 5247-6-52

**S**przedam urządzenie sklepowe w Zgierzu, ul. Długa № 81 4460-38-3

**S**klep kolonialno-dystrybucyjny zaraz do sprzedania w dobrym punkcie, Róg Przejazd+ Wodnej. 5460-3-2

**U**rządzenie sklepowe, kompletna nowa oraz 2 wystawy metalowe do dużych okien sklepowych do sprzedania. Piotrkowska 111. Piętko. 4966-10-7

**Z** powodzeniem egzystująca od lat paru w jednym miejscu piwiarnia z kompletnym urządzeniem z powodu wyjazdu z Łodzi, jest do sprzedania. Wiadomość: w piwiarni, ulica Wysoka № 27 1892

**Z**dolne bieliźniarki do szycia bielizny męskiej, mogą się zgłosić do magazynu bielizny I. Schneider, ul. Piotrkowska № 126 5469-3-2

**Z**aginęła sukia szkocki owczarek (maści żółtej i z białą łatą na szyi. Łaskawy znalazca raczy odprowadzić za nagrodą do Wólczańska № 234 do fabryki Relemana. Nieprawy właściciel będzie od owiadac sądownie 5519-3-1

**Z**aginal plan budowlany w przejściu przez ul. Zachodnią, Spaccerową, Andrzeja Znalazca za nagrodą zechce oddać: Ul. Nowo Leśna № 3 mieszk 11. 5523-1

**15-letni** chłopiec poszukuje praktyki do elektrotechniki. Oferty „Rozwój”. „Praktyka”. 5438-3-2

### Zagubione dokumenty.

**Altona Paul** zagubił kartę od paszportu, wydaną z fabryki Szleja. 5462-3-2

**Anna Matysiac** zgubiła kartę od paszport wydaną z fabryki Ossera. 5521-3-1

**Antoni Siminiak** zagubił kartę od paszportu wydaną z fabryki Weisa i Poznańskiego 5501-1

**Antonina Jarczyńska** zagubiła kartę od paszportu, wydaną z fabryki Daubego. 5503-3-1

**Bronisława Czubiak** zagubiła kartę od paszportu, wydaną z fabryki Markusa Kona 5512-3-1

**Bronisław Kioch** zgubił kartę od paszportu wydaną z fabryki Rozenblatta. 5520-1

**David Zameczkowski** zagubił paszport, wydaną z gminy Drzewica, powiatu opoczyńskiego, gub. radomskiej. 5466-3-2

**Helena Szabelska** zagubiła kartę od paszportu, wydaną z fabryki Silbersteina. 5502-1

**Ignier Bolesław** zagubił dowód, wydany przez piotrkowskiego gubernatora na prawo zamieszkiwania w Państwie Rosyjskiem. 5080-3-2

**Jan Niewiadomski** zagubił kartę od paszportu, wydaną z plekarni Kasńskiego 5463'3'2

**Jan Janiszewski** zagubił paszport, wydany z gminy Lublanów, pow. łowickiego, guberni warszawskiej. 5435-3-3

**Jozeta Czarnecka** zagubiła kartę od paszportu, wydaną z fabryki Pozańskiego 5422-3-3

**Michalina Urbanak** zagubiła paszport, wydany z gminy Krokocice, pow. sieradzkiego gub. kalskiej. 5487-3-2

**Piotr Raczynski** zagubił paszport, wydany z gminy Wąchock gub. radomskiej. 5496-3-1

**Z**aginal paszport wydaną na imię Józefa Sidorowicz z wileńskiej gub. lidzkiego powiatu, em. ny żeluckiej. 5529-1

**Z**aginal paszport na imię Zofii Kryszkowskiej wydaną z gminy Zelgoszcz, powiatu Tureckiego, guberni Kalskiej. 5497-3-1

**Z**aginal bilet wojskowy, wydany przez naczelnika do spraw wojskowych w Łęczycy, na imię Szczepana Grobelnego. 5508-3-1

**Z**aginal paszport na imię Mariusza Grzelaczyk, wydany z gminy Błaszki, gub. kalskiej. 5441-3-3

**Z**aginęła karta od paszportu na imię Leonarda Górskiego, wydana z fabryki Ryctera. 5429-3-3

**Z**aginęła karta od paszportu, wydana z fabryki Ludwika Adomanowicza na imię Feliksa Chowańskiego. 5493-3-2

### Wyższa szkoła kroju i szycia

# „JÓZEFINY”

Nagrodzona na wystawie pracy kobiet w Warszawie złotym medalem, w Belgii—srebrnym i dyplomami uznania.

Łódź, Piotrkowska № 23.

Kursy wyższe i niższe. Metoda kroju podług systemu francuskiego i angielskiego. Grantowna nauka pasowania, mierzenia i apinania. Dla początkujących przygotowawczy kurs szycia. Przy szkole duża pracownia sakięń, gdzie uczenie nabierają wprawy i gasta. Po złożeniu egzamina w Cechu uczenie otrzymują patenty cechowe lub świadectwa prywatne. **Na miejscu duży wybór manekinów.** Przyjmaje się obustalunki podług zdjętej miary. Zamiejscowym wysyła się za zaliczeniem pocztowem. 3456r

# SZKOŁY W ZGIERZU.

Podaję do wiadomości rodziców, że egzamina powakacyjne do wszystkich klas **Zgierskich szkół handlowych, męskiej i żeńskiej**, rozpoczną się w dniu 29 sierpnia b.r. o godz. 9 rano. Od nowego roku szkolnego otwarte będą klasy V męska i V żeńska z programem szkoły męskiej. Opłata wynosi półrocznie w podstępnej kl. 20 rb., wstępnej—30 rb., I i II—35 rb., III—40 rb., IV—50 rb. i V—62½ rb.

Lokal szkolny obszerny i widny. Oddzielna sala rysankowa. Gabinety zaopatrzone w pomoce naukowe. Duże podwórce do zabaw i gier. Godziny przyjęcia codziennie od 9 do 12 godz. rano. 2307

**Dyrektor szkoły Jan Czeraszkiwicz.**

**Z**aginal paszport na imię Antoniego Drownowicza, wydany z magistratu m. Łodzi. 5440'3'3

**Z**agubiono paszport na imię Józefa Urbankiewicza, wydany z magistratu m. Łodzi. 5450'3'3

**Zygmunt Komornicki** zagubił paszport, wydany z gminy Łęczęno gub. Piotrkowska. 5500-3-1

**Z**agubiono paszport na imię Stanisława Patlik wydany przez magistrat łódzki. 5514-3-1

**Z**aginęła karta od paszportu, wydana z fabryki B. D. Góralskiego, na imię Stanisława Antkowięza 5518-3-1

# Zgubiono kwit

wydany z kolei Fabr.-Łódz. zaliczeniowy za № 40174 wydany d. 11/10 r. 1910, na 42 rb. 60 kop. **J. M. Berger**, Nowomińska № 9. 2506-3-1

### Świadectwo zaliczeniowe

za № 75694 Łódź.-Fabr. Słonim, na samę rabil 176 kop. 61 do frachta Nr. 409037, z dnia 22/9 maja, 1911 r., zaginęło, wskatek czego takowe aniważniam **Hugo Walfisohn**. 2510-3-1

975-3-1

### Waleryan Śniechórski

Biaro Komisowe I-go rzędu, zatwierdzone przez Ministerium kaucyonowane w lokalu Banku przemysłowego, Warszawa, Wierzbowa № 11, przeprowadza: kapno-sprzedaj majątków ziemskich, domów, wili, placów. Dzierżawy majątków. Lokate kapitalowe na hypotece majątków i domów. Majatki i domy są poszukiwane do kapna oraz dzierżawy majątków. Wogóle najszersze pośrednictwo. Majatki i domy są do sprzedaży, jak również różne samy do alokowania na domy i majatki. Biuro Komisowe I-go rzędu, Wierzbowa 11, lokal Banku przemysłowego, **Waleryan Śniechórski.**

Potrzebny

# Ekspedyent piwa

(Bierverleger)

do Browaru „Salvator” ul. Widzewska 79. 2524-3-1





№ 4169.

Obwieszczenie

# DYREKCJA

## Towarzystwa Kredytowego miasta Łodzi

W zastosowaniu się do § 22 Ustawy, podaje do powszechnej wiadomości, iż zażądane zostały pożyczki na nieruchomości:

1. pod № 684 przy ulicy Piotrkowskiej, przez Edwarda i Emilię małżonków Bayer, pierwotna rb. 35,000;
2. pod № 1060k przy ulicy Kruczej, przez Roberta i Adelajdę małżonków Lutringer, dodatkowe rb. 15,000;
3. pod № 792i przy ulicy Zakątnej, przez Reinholda i Amalię małżonków Wagner, pierwotna rb. 5,000;
4. pod № 904 przy ulicy Zarzewskiej i Grabowej, przez Mendla-Dawida i Surę małżonków Wiener i Szaję i Hindę małżonków Hamburgskich, pierwotna rb. 45,000.

Wszelkie zarzuty przeciwko udzieleniu zażądanych pożyczek stowarzyszeni zechcą przedstawić Dyrekcji w przeciągu dni 14 od daty wydrukowania niniejszego obwieszczenia.

Łódź, dnia 8 lipca 1911 r.

2007

2063-3

MASZYNY DO SZYCIA  
**KOMPANJI SINGER**

MASZYNY RĘCZNE  
OD **25** R.

MASZYNY NOŻNE  
OD **40** R.

WYPŁATA RATAMI OD 1 RUB. TYG.

## NASZE MAGAZYN

znajdują się:

### W ŁODZI

ulica Piotrkowska 86,  
„ Piotrkowska 273,  
„ Konstantynowska 35,  
„ Zgierska 9.

### W Pabianicach

ul. Zamkowa dom Schmidta.

## TECHNICZNE ARTYKUŁY,

Armatury, Narzędzia.  
Rury do gazu i wody.

### Rury świdrowe.

Tokarnie i wiertarnie.  
Stal narzędziowa i spawalna.

### Zelazo, Blachy.

Drut, Sruby i Gwoździe.  
Metale.

Na zawsze na składzie

4446

## KAROL SOMYA

Łódź, PIOTRKOWSKA № 192.

# Do sprzedania

10 konna póllokomobila, 5 konna maszyna parowa, transmisya, różne tokarnie, wiertarnie, heblarki, szlifierki, kowadła, płyty, śrubsztaki i inne narzędzia ślusarskie, tokarskie, kotlarskie, kowalskie, stolarskie.

2401

Fabryka maszyn J. Arkuszewski, ul. Nowa 5, telefon 40.

Nagrody **Rb. 5000**

2526

otrzymał wynalazca  
za krem ludyjski

# Ni-na-ma

usuwa radykalnie odciski, zgrubienie skóry i brodawki. — Żadać w aptekach i składach.

Główna reprezentacja na Królestwo i Rosyę:

**T. Macherski i H. Karpiński**

Widzewska № 70. Telefonu № 25-25.

### Zaginął weksel

na 60 rb., płatny 26 sierpnia r. b., wystawiony przez Sz. Koplewiczę na zlecenie N. Neumana i żyrowany przez takowego. Zastrzeżenia zrobione. Znalazcę uprasza się o zwrot za wynagrodzeniem, Wólczańska № 41 m. 17.

2516

## PLAC

do sprzedania za 4,800 rb. lub wydzierżawienia, przy ol. Miedzianej nr. 7. Wiadomość: Sre-dnia 20 m. 14.

2518

Doswiadczony korepetytor przysposabia do wszystkich klas gimnazjum oraz na świadectwa. Wiadomość Dzielnia 40, m. 1 od g. 3-4.

154

## HELENÓW

2405

Jutro w Niedzielę

### Koncert poranny

Początek o godz. 7 rano.

Wejście 15 i 5 kóp.

### Koncert popołudniowy

Początek o godz. 4 po poł.

Wejście 25 i 10 kop.

W razie niepogody koncert odbędzie się na sali.

### Potrzebny plac

pod budowę, około 10,000 łokci, wokolicy Parku miejskiego. Oferty z warunkami: Biuro „Promień“, ul. Piotrkowska nr. 81. 2520-3-1

### 1 lub 2 pokoje

z kuchnią

zaraz do wynajęcia, Karola 26. Wiadomość u stróża doma lub u Jakóba M. Kohna, Wólczańska 43 nr. tel. 19-04. 2512-5-1

## Szkoła przygotowawcza koedukacyjna

## HELENY CHOLEWICKIEJ

Piotrkowska 145

przy udziale pierwszorzędných sił pedagogicznych przysposabia chłopców i dziewczynki do szkół średnich wszelkiego typu. Informacje oraz zapisy w kancelaryi szkoły między 7<sup>1/2</sup>, a 8-mą po południu.

2289



# „ODEON”

W sobotę, niedzielę i poniedziałek 8, 9 i 10 lipca.

Wybitne obrazy: **Jedyny syn** — tragedia.  
**Zaufanie** — dramat. Tygodnik ilustrowany — z natury. Prince jako Don Juan — komiczne. Rynek w Egipcie — natura. Przygody Kaba-sia — komiczne.

2399

## DYREKCJA Piotrkowskiego Tow. Kredytowego Miejskiego

stosownie do art. 22 Ustawy Towarzystwa, podaje do powszechnej wiadomości, że wymienione niżej osoby zgłosiły się do Dyrekcji z żądaniem przyznania im pożyczek na ich nieruchomości:

Położonych w Radogoszczu:

N. 233/103<sup>116</sup> Jankiel-Manasz i Ruchla małż. Jakubo-wicz oraz Szlama-Judka i Sura Ruchla małż. Rajchman — rb. 5000.

N. 6/103u Naftul Frumkin, oraz Julius Abramsohn — rb. 45000.

Położonych w Pabianicach:

N. 158/600 Boruch i Chaja małżonkowie Halberg — rb. 25000.

N. 22/354 Mendel i Sura małżonkowie Rajchbardt — rb. 15000.

N. 145/72 Henoch-Dawid i Hinda małż. Chęcińscy — rb. 17000.

Położonych w Zgierzu:

N. 327/78 Adolf i Paulina małżonkowie Natalia Linke — rb. 4000.

Położonych w Bałutach Nowych:

N. 413/16<sup>496</sup> Karol Edward Mertke — rb. 3200.

N. 47/16<sup>430</sup> Jan Frydrych Rajter — rb. 35000.

Wszelkie zarzuty przeciwko żądanym pożyczkom winny być złożone w Dyrekcji przez osoby zainteresowane w przeciągu dni 14 od daty podania niniejszego ogłoszenia. 2403

Idealnym środkiem do czyszczenia obuwia jest

# „WOBIN”

Wobin daje nadzwyczaj piękny połysk, czyni skórę miękką, nie niszczy i jest tani.  
Duża doza 9 kop.  
Sprzedaż hurtowa i detaliczna  
**Wollmann, Magazyn pasty**  
121 Piotrkowska 121.

## Skład win M. D. OKOJEWY Dzielna № 11

podaje do wiadomości Szanownej Klijenteli, że kto chce mieć zdrowy i normalny żołądek ten powinien pić wino żołądkowe № 7 M. D. Okojewa, zatwierdzone przez rząd za Nr. 3478.

Wina żołądkowe № 7 M. D. Okojewa niema w żadnych innych składach, a tylko w moim składzie przy ulicy Dzielnej Nr. 11. Posiadam również wina ruskie od 40 kop. do 2 rubli za butelkę, a zagraniczne od 1.25 do 5 rb. za butelkę, oraz różnego rodzaju trunki krajowe i zagraniczne. Oliwę do lampek mego wynalazku można otrzymać u mnie, a także na Piotrkowskiej 291, Franciszkańskiej 60, Mikołajewskiej 89, Kątnej 52, Przędzalnianej 56 i 90, Sosnowej 3 i na Konstanyńowskiej 13.

1835

## Kursy fotograficzne dla amatorów

przy zakładzie

### St. Zaborskiego

PIOTRKOWSKA 97.

Zapisy codziennie, kars co 5 tygodni. 2488-3-1

**Sprzedam** pierwszy mechaniczny młyn w Tuszynie z domem i 2 morgi młodego sadu owocowego. Wiadomość u Józefa Szychowskiego w Tuszynie. 2470-3-1

### Inteligentny polak

średnich lat, poszukuje posady zarządzania domem za mieszkaniem familijne. Rządziłem największym hotelem w Kijowie 4 lata. Adres: Mikołajewska 46, m. 2, J. Dworzeczki. 2466-3-1

### Wanda KRACHEL

wyjechała 2462 3 1

Pracownia zakopiańskich guńiek i peleryn

została przeniesioną na ul. Mikołajewską 34.

2498-3-1

H. Lipińska.



### Remiza „BRISTOL”

Właśc. A. NEUMANN (dawn. Bartosz), wynajmuje eleganckie karety, powozy etc. na godziny, dnie i miesiące dla jazdy po mieście, do miast sąsiednich i na polowanie po cenach umiarkowanych. Staranna obsługa! Ul. Piotrkowska № 119, telefonu № 1053 2849r

### Wyjeżdżając sprzedam

za bezcen (krótki czas) 2 garnitury salonowej; tremo, kredens, 12 krzesel, stół, łóżka, tualetka, bieżniarka z lustrem, szafy do ubrania, otomana, biurko, biblioteka, kilka obrazów, lampy, gramofon, 2 piękne zegary, biureczko damskie, figury, parawanik, ekran, słupki, gryzsy do firanek, stolik karciany. Nawrot 44-3. 2494-3-1

### Zgubiono fracht

przesyłkowy Łódź-Toropiec za № 95513 i zaliczenie na samę rb. 59 k. 40 za № 99585. Dowody wyżej wymienione są nieważne, Sz. Orbach. 2492-3-1

### 7 lamp

gazowych, wystawowych, w rodzaju elektrycznym, tanio do sprzedania. I. Żak i S-ka, Piotrkowska № 127, handel win. 2490,3,1

### Przeprowadzanie kas.

Zakład mechaniczny i hydrauliczny z działem

### KAS OGNIOTRWAŁYCH

Przyjmuję wszelkie roboty w zakres powyższy wchodzące, oraz otwieranie, przeprowadzanie i reparacje kas ogniotrwałych. 2474-3-1

Romalewski i Polanowski  
Łódź, Główna Nr. 6.

### MAJĄTEK

2 włóki ziemi, inwentarz żywy i martwy, zaraz do sprzedania. 3 wiorsty od st. drogi żelaznej, 12 wiorst boczną drogą od Łodzi. Wiadomość: Targowa 43, u stróża. 2502-3-1

## Fabryka wyrobów wapienno-piaskowych i cementowych JERZEGO MEES

W RUDZIE,

Łódź, Szosa Pabianicka № 34. — Telefonu № 23-32.

Poleca na sezon budowlany: **Cegłę wapienno-piaskową. Materiał budowlany XX stulecia. — Wielka wytrzymałość na ciśnienie. — Formy zupełnie prawidłowe. — Kanty ostre. — Zwir betonowy i ogrodowy. — Piasek do budowl. — Gлина. — Rury cementowe. — Flizy na trotuary. — Kamienie marmurowe o rozmaitej ziarnistości i zabarwieniu. — Dostawa furmankami własnymi.** 2552

## Zawiadomienie.

Z powodu zmiany lokalu mój

### Zakład rzeźniczy

mieszczący się przy ul. Mikołajewskiej № 71 zostaje zamknięty dziś 8 lipca i przeniesiony na ul. Andrzeja № 52, po gruntownym odrestaurowaniu otwarty zostanie dnia 26 sierpnia.

2399

STEFAN ŁUCZAK.

## Towarzystwo Akcyjne

# Rzeźni Miejskich w Rosyi

WARSZAWA, Krakowskie Przedmieście № 5.

ŁÓDŹ, Rzeźnia Miejska.

poleca: 1) włosień tapicerski, 2) krew suszoną, 3) mączkę mięsną, 4) kupuje i sprzedaje skóry surowe, mokre i suche. 2350-20

Zarząd zgromadzenia rzeźników podaje do ogólnej wiadomości że we wtorek, 11 lipca, r. b. o godzinie 6-ej we własnym lokalu przy ulicy Miłsza № 46. odbędzie się

## KWARTALNE POSIEDZENIE

O punktualne zebranie się aprasza

2345

### ZARZĄD.

P. S. w razie spóźnienia się którego z p. majstrów, do zapisu lub wyzwolenia chłopca odłożonym będzie do następnego kwartału.

## Zjednoczone Fabryki Wyrobów Ogniotrwałych dawniej C. KULMIZ

Towarzystwo z ograniczoną poręką.

Główna fabryka: Saarau pod Wrocławiem, założona w r. 1850. Oddziały fabryk: Markt-Redwitz w Bawaryi i Halbstadt (Czechy).

Wyroby na wielokrotnych wystawach premiiowane.

**Ogniotrwałe wyroby** wszelkiego rodzaju;  
**Cegły szamotowe i Dinasowe;**  
**Cegły odporne na działanie kwasów;**  
**Płyty i Rurki.**

Roczna reprodukcja około 120 milionów kgr. formowanych przedmiotów. — Robotników obecnie około 1500.

REPREZENTANT na Łódź i okolice:

**B. Łoziński, Łódź—Pasaż Szulca 3,**  
Telefon 547. 2905-10

## Pasaż Manufaktorny Warszawa, Gęsia 6-8.

Podaje do wiadomości, że są do wynajęcia obszerne i bardzo dogodne lokale na składy z win-dami.

2248

Ogrzewanie centralne. Oświetlenie elektryczne i gazowe



# Bank Kupiecki Łódzki

## Emisya 8,000 nowych akcji po rb. 250, wartości nominalnej.

Na zasadzie uchwały Zwyczajnego Ogólnego Zebrania Akcjonaryuszów z dnia 27 marca (9 kwietnia) 1911 r. i na mocy zezwolenia J. E. Ministra Finansów z dnia 18 czerwca 1911 r. za № 8917, kapitał zakładowy Banku powiększony zostaje o 2 miliony rubli przez wypuszczenie 8,000 nowych akcji po rb. 250, wartości nominalnej — na warunkach następujących.

Posiadacze akcji poprzednich emisji mają prawo otrzymać na każde trzy stare akcje dwie nowe po kursie emisyjnym Rb. 287,50 za sztukę.

Wpłaty winny być skuteczne: najpóźniej dnia 4/17 lipca 1911 Rb. 150, na każdą nową akcję — i najpóźniej dnia 2/15 listopada 1911 Rb. 137,50 na każdą nową akcję. Nowe akcje uczestniczyć będą w dywidendzie za rok operacyjny 1911 w stosunku 3 miesięcy, a od r. 1912 zostają zrównane z dawniejszemi i pod względem udziału w zyskach.

Przy uskatecznieniu pierwszej wpłaty wydawane będą świadectwa tymczasowe, na których następnie zaznaczana będzie i druga wpłata.

Pp. akcjonaryusze, pragnący korzystać z przysługującego im prawa nabycia nowych akcji, winni najpóźniej dnia 4/17 lipca przedstawić swoje akcje, załączając dwie przez siebie podpisane specyfikacje numerów w porządku arytmetycznym do ostemplowania i jednocześnie wpłacić po Rb. 150, na każdą nową akcję:

- w ŁODZI — w kasie Banku,
- w WARSZAWIE — w Filii Banku Kupieckiego Łódzkiego,
- w PETERSBURGU — w Rosyjsko-Asyatyckim Banku lub w Rosyjskim Banku Handlowo-Przemysłowym,
- w BERLINIE — w „Nationalbank für Deutschland“.

Akcyonaryusze, którzy do wyżej wymienionego terminu, t. j. do dnia 4/17 lipca 1911 r. włącznie, akcji do ostemplowania nie przedstawią i wpłat nie uczynią, tracą prawo nabycia nowych akcji po cenie emisyjnej.

Za wcześniejszą wpłatę drugiej raty Bank zbonifikuje 4% w stosunku rocznym od dnia wypłaty, w każdym jednak razie nie wcześniej jak od 4/17 lipca 1911 r.

O dnia wymiany świadectw tymczasowych na akcje nastąpią oddzielne ogłoszenia.

2373



Krajowe i zagraniczne

Farby emaljowe | Farby olejne  
w różnych kolorach. | gotowe do użycia.

Farby wodne, cementowe i wapienne

poleca

HURTOWO I DETALICZNIE

**Skład Farb**  
**A. Müllera,**

ul. Przejazd № 4. Telefonu 13-03.

(Obsługa fachowa).

2912



FABRYKA  
BAMBUSOWO-KOSZYKARSKA  
Walentego

**Przybysza**

w Łodzi, Widzewska 5,  
(róg Średniej).

Telefon 22-33.

Nagrodzona wieloma medalami.  
Specjalność: Kosze do fabryk.

Wyrabiam:

Meble bambusowe płaszem kryte,  
Meble bambusowe matą kryte,  
Bambusowe etażerki,  
Bambusowe stoły do kwiatów,  
Bambusowe garnitarki dziecięce,  
Bambusowe parawany,  
Bambusowe ekrany,  
Kosze do podróży,  
Kosze do kieliszy,  
Kosze do papieru, kosze walcowe,  
Kosze do żywych kwiatów,  
Kosze do robionych kwiatów,  
Meble ogrodowe, mebelki dla lalek  
Koszyczki do bałek,  
Kosze wszelkiego gatunku na ob-  
stalunek gotowe dla pp. piekarzów  
Fabryka na Widzewskiej  
№ 5 przyjmuje wszelkie obsta-  
lanki, z dokładnym wykończe-  
niem, po możliwie najniższych  
cenach, 1453

Biuro Reprezentacji  
Warszawskiego  
Towarzystwa Ubezpieczeń od Ognia  
przeniesione zostało  
na ul. Andrzeja № 3.

2528

NOWOOTWORZONA

**Pralnia chemiczna i farbiarnia**  
**A. HEININGER,**

Mikołajewska № 39,

wykonywa wszelkie zlecenia w zakresie specyjal-  
ności wchodzące, jako to: pranie chemiczne i farbo-  
wanie garderoby damskiej, męskiej i dziecięcej bez  
prucia oraz dywanów, firanek, portyer, chodników  
i t. d. punktualnie i po cenach umiarkowanych.

2122

**Lekcyje wakacyjne**  
w nowo utworzonej szkole początkowej ogólnej  
**Jadwigi Lipka,**

przy ulicy Widzewskiej № 152 (wejście z Fabrycznej)  
rozpoczną się 10 lipca. Zapisy przyjmują od 1 lipca między godziną  
11—1 po poł. Tamże adziela się korepetycyi, oraz przygotowuje na  
świadectwa nauczycielskie. 2284

2397-1

### BILANS

## Czwartego Łódzkiego Towarzystwa Wzajemnego Kredytu na 1 lipca 1911 r.

Aktywa		Rub. i kop.	Passywa		Rub. i kop.
Kasa		14285 42	Kapitał obrotowy:		
Rachunki bieżące:			10% wnioski 342 członków Towarzystwa z odpowiedzial- nością rb. 679,500.—		67950 —
a) w Banku Państwa rb. 400			Wkłady terminowe i na r-k przekazowy od członków		43359 78
b) w Instytucjach prywatnych rb. 355 k. 20		755 20	" " i na r-k przekazowy od osób postron- nych		27362 —
10% wniosek w B-ku Central. Tow. Wz. Kr. w Petersburgu		2500 —	Redyskonto skupionych weksli		237425 11
Skup weksli opatrzonych najmniej 2-ma podpisami		372512 85	Korespondenci		14502 25
Weksle protestowane		1917 45	Podatki państwowe		364 52
Korespondenci		446 79	Sumy przechodnie		2365 07
Koszta urządzenia		1683 26	Procenta i różne zyski		8935 68
Koszta handlowe		5121 11			
Zaliczki na dyskonto		469 17			
Weksle u korespondentów		2573 16			
		402264 41			402264 41



# PERGENOL

## Pergenol'owe Tabletki

z miętą do płukania ust i zębów.

**Lepsze od wszelkich eliksirów.**

Rozpuszczone w wodzie dają nadtlenek wodoru i kwas borny. Polecone przez p. p. Lekarzy, jako silnie dezynfekujące, a nieszkodliwe płukanie, **ochraniające od przeziębienia i chorób zakaźnych;** oczyszcza zęby, rozpuszcza kamień, usuwa z ust zapach dyma u palaczy, oraz wszelką nieprzyjemną woń w ogóle.

**Cena za fiakon Rb. 1.25.**

Dla osób nie umiejących, lub nie mogących płukać gardła, oraz celem wzmocnienia działania tabletek polecamy odznaczające się przyjemnym smakiem

## Pergenol'owe Pastyłki

do powolnego rozpuszczania w ustach. Wytwarzają one w zetknięciu się ze śliną, nadtlenek wodoru, działający odświeżająco i dezynfekująco na jamę ustną, ochraniają zęby od psucia się i gnicia.

**Rurka 50 kop.**

W sprzedaży we wszystkich aptekach i składach aptecznych.

## Piękność to potęga!



Na **PIĘGI, PRYSZCZE, WAGRY,** mokre i suche **LISZAJE, KROSTY** i wszelkiego rodzaju nieczystości skóry jest wiele różnych środków, lecz skutecznie działających bardzo mało. Kto chce otrzymać prawdziwie radykalny środek kosmetyczno-leczniczy, niech żąda rozpowszechnione i uznane przez powagi lekarskie

## MYDŁO ks. KNEIPPA

z napisem na każd. etyk. reprezent. i powyższą etykietą. Bez tego podp.—falsyfikaty. Po 40 kop. kawałek sprzed. w. wszystkich apt., skl. apt. i perfumerye. Reprezentant: **M. Niedźwiedz,** Warszawa, Wspólna 5. 1591

## Lecznica D<sup>ca</sup> A. Steinberga

BENEDYKTA № 3, Telefonu № 22-62.

(Stosowanie fizykalnych metod leczenia)

**Orthopedia.** Mechano-terapia (skrzywienia kręgosłupa, choroby stawów, mięśni i kości). Gimnastyka lecznicza. Pracownia przy rządów ortopedycznych.

**Gabinet Roentgenowski.** Prześwietlenie i fotografowanie. Leczenie chorób skórnych.

**Gabinet elektro-terapeutyczny.** Arsonwalczyca. Stosowanie prądów stałych, przerywanych i sinusoidalnych. Elektroliza. Choroby nerwowe.

**Gabinet światłolecznicy.** Kąpiele świetlne w gorącym powietrzu. Kąpiele 4-komórkowe (vier-Zellen-Bad). 187r

MIĘDZYNARODOWE TRANSPORTOWANIE MEBLI

## M. LENTZ, Widzewska 77.

№ telefonu 14 35.

Przeprowadzki w mieście i do wszystkich miejscowości w świecie bez przeładowania.

Opakowanie i przechowywanie mebli.

Dostawa i odstawa towarów. Dostawa węgla i drzewa rozpalowego. Przewożenie kas ogniotrwałych



## Wielka Wyprzedaż

po cenach niebywale niskich

konfekcji męskiej,  
damskiej i dziecięcej

## L. Kleinoth

99 Piotrkowska 99

## Dr. L. KLACZKIN

Konstantynowska 11.  
Syphilis, skórne, wener.,  
choroby dróg moczowych.  
LECZENIE SYPHILISU  
EHRlich-HATA 606.

Przyjm. od 8-1 rano i od 5-8 w.  
dla dam od 4-5. W niedziele i  
święta tylko do 1 rano. 748r

Specjalista chorób włoś-  
sów, skórnych (piegi i prysz-  
cze na twarzy) i wenero-  
znych (syphilis)

Dr. S. SZNITKIN  
ŚREDNIA № 2.

Leczenie elektrycznością, masa-  
żem i kosmetyczną.  
Przyjmuje od 8 do 2-jej po poł.  
i od 4 do 9 wiecz. 469r

Dr. med. J. Szwarzwasser  
Piotrkowska 18.

Choroby wewnętrzne i nerwowe.  
Specjalnie: choroby żołądka, ki-  
szek i przemiany materii (cukro-  
wa, podagra, tytość itd.).  
Niezbędne dla dyagnozy analizy  
chemiczne i bakteriologiczne, wydzi-  
lin i krwi w laboratorium włas-  
nym. Od 11-1 rano i od 5-7<sup>1/2</sup>,  
po południu. 459r

## Dr. L. PRYBULSKI

CHOROBY SKORNE. WŁOSÓW, (ko-  
smetyka), WENERYCZNE I MOCZO-  
PŁCIOWE I NIEMOCY PŁCIOWE.  
LECZENIE SYPHILISU  
EHRlich-HATA 606.

Ul. Południowa № 2.  
Przyjmuje od godz. 8-1 r. i od 4-8 w.,  
panie od 5-6 po poł. 1420-r

## Dr. H. Sadkowski

Piotrkowska 120

Przyjmuje z chorobami wewnętr-  
znymi (spec. żołądka i kiszki).  
Codziennie od 9-10 rano i od 5  
do 7-jej po poł. 359r

Choroby weneryczne,  
skórne i moczopłciowe

## Dr. Stanisł. Piokarski

PIOTRKOWSKA № 115

Przyjm.: od 9-10 rano i od 5-8  
wiecz., kobiety od 4-5. 1331-r

## Dr. Edward Mittelstaedt

mieszka obecnie MIKOŁAJEWSKA № 67

przyj. od 8-9<sup>1/2</sup> r. i od 5-6<sup>1/2</sup> pp  
Choroby wewnętrzne i nerwowe. 1429-r

## Dr. A. S. Tenenbaum

Chor. wewnętrzne i dzieci.

(Choroby żołądka i kiszki).  
Wschodnia № 49.  
przyjm. od 8-9 r. 15-7p p 3042

## Dr. Wacław Bernard

CHOROBY WENERYCZNE,  
SKÓRY, DRÓG MOCZOWYCH  
Benedykta № 9.

(9-12 r. i 4<sup>1/2</sup>-7<sup>1/2</sup> w.) 1483

## Dr. Fr. Łukasiewicz

Stare-Zarzewka № 36,

róg Sosnowel.  
Choroby żołądka i kiszki,  
wewnętrzne i dziecięce.  
Przyjmuje do g. 11 rano i od  
3-jej do 6-jej po poł. 2209r

## Dr. Jan Cadarski

Akuszerya,

choroby chirurg. i kobiece  
przyjmuje do 10 r. 4-6 po poł.  
Ul. Cegielniana 9 m. 4. 2671

## Dr. ROSENBLATT

Choroby uszu, nosa  
i gardła.

PIOTRKOWSKA Nr. 35.  
Przyjmuje od 10-11 i od 5-7;  
w niedziele od 10-11. 4342

Choroby skórne, weneryczne,  
oraz niemoc płciowa

## Dr. St. LEWKOWICZ

Leczenie elektrycznością i masa-  
żem wibracyjnym.

Zachodnia 33 (obok Lombar. akc.)  
Przyjmuje od 9-1 i od 6-8 w.,  
w niedziele od 9-3 Dla pań od  
5-9 wiecz. 114r

## Dr. I. Lipszyc

choroby dzieci.

1897 mieszka obecnie  
Piotrkowska 108, tel. 15-01  
przyjm. do 10 r. i od 4-5 p p.

## Dr. Rejt

Średnia. 5 Spec.: Choroby skórne,  
włosów, weneryczne, kosmetyka.  
Leczenie syphilisu salwarsanem  
EHRlich-HATA 606.

Godziny przyjęć: od 8-1 po poł.  
i od 4-8 w. W niedziele i święta  
od godz. 9-2 pp. Poczekalnia dla  
pań oddzielna 535-r

## Dr. med. Z. GOLC

Choroby skórne i wener.  
Ul. MIKOŁAJEWSKA № 18.

Godz. przyjęć: od g. 9-12 i od  
4<sup>1/2</sup> - 7<sup>1/2</sup> wiecz., w niedziele i  
święta od 9 do 12<sup>1/2</sup>.  
№ telefonu 20-60. 1877

## Dr. med. LEYBERG

b. długoletni lekarz klinik wiedeńskich,  
powrócił.

Choroby weneryczne i moczopłciowe  
Godziny przyjęć: 10-1 i 6-8.  
Dla pań 5-6, poczekalnia oddzielna.  
W niedziele tylko do obiadu.  
Krótka 5, telef. 26-50. 2113

## Dr. S. KANTOR

specjalista chorób skór-  
nych, włosów, wenero-  
znych i dróg moczowych

Gabinet Roentgenowski i światło-  
lecznicy. Krótka 4 tel. 19-41  
LECZENIE SYPHILISU  
EHRlich-HATA 606.  
Przyjmuje od 8-2 i od 5-9 w.  
Dla pań osobna poczekalnia. 425r

## Dr. Jelnicki

ul. Andrzeja 7. Tel. 170.

Choroby skórne, wenero-  
zyczne i moczopłciowe.  
Godziny przyjęć: panowie od g.  
9-11 r. 15-8 po poł., panie  
4-5 po poł.; w niedziele i święta  
8-12 r. 1463r

## Dr. FRANCISZEK

KOZIOŁKIEWICZ

(starszy) Telef. 17-14  
Piotrkowska 103  
Choroby wewnętrzne, dzieci  
i kobiece. Przyjmuje od 8-11 r.  
od 5-8 pp. 1426r

## Dr. H. Szumacher

choroby weneryczne i skórne  
Mawrot 2.

przyjmuje od 8-10<sup>1/2</sup>, i od 6-8.  
Po poł., panie od 5-6. W nie-  
dziele i święta od 8-1 r. 637r

## Dr. A. GROGLIK

Zachodnia 58 przy ul. Zielonej.  
Choroby skóry i włosów,  
weneryczne i dróg moczowych

Przyjmuje 8<sup>1/2</sup>-11<sup>1/2</sup> r. i 6-8 w.;  
panie 5-6 wiecz.  
W niedziele i święta od godz. 9  
do 12 rano. 2474-r

## Dr. I. Silberstrom

Ul. Promenada 13 róg Benedykta  
Choroby weneryczne, skóry  
i włosów. LECZENIE SYPHILISU  
SALWARSANEM 606. Radykalne  
usuwanie szpecąc. włosów. Prz. od  
8-8<sup>1/2</sup> r. i od 11<sup>1/2</sup>-2<sup>1/2</sup> p. p. i od  
4<sup>1/2</sup> i 8<sup>1/2</sup> w. Panie: 4<sup>1/2</sup>, 5<sup>1/2</sup> po poł.  
W niedziele: do 7-jej po poł. 271r

## Dr. E. Sonnenberg

Choroby skóry, dróg mo-  
czowych i weneryczne  
CEGIELNIANA 14.

Od g. 11-1 i 4-7<sup>1/2</sup> w. 76r

## ZĘBY sztuczne od 75 k.

Plomby od 50 k.  
na kauczuku, złocie—  
bez wyjęcia korzeni. Plombowanie  
złotem, srebrem, porcelaną. Wy-  
mowanie zębów bez bólu.  
Przeróbka i reparacje na poci-  
kanie. Lek.-dent. S. LIPOWSKI,  
Piotrkowska 92. 381r

## Dr. Feliks Skusiewicz

Choroby skórne i weneryczne  
Andrzeja 13.

Przyjmuje od 4-8 po południu  
W niedziele i święta od g. 10-1.  
Telef. 26-26. 507-d

## Dr. GUSTAWA

ZAND-TENENBAUMOWA

CHOROBY KOBIECE, SKORNE  
WENERYCZNE (u kobiet i dzieci)

Ul. Wschodnia № 49.  
Przyjm. od g. 11-1 i od 7-8.  
3544-r

Żadajcie wszędzie „ODOBRIN“  
tylko MICHAŁA LEBIEDIEWA.



Przedst. Akc. Tow. Spiess i Syn.

Przeciw kokluszowi, przy kaszlu  
astmie, emfizemie, katarach krta-  
ni, oskrzeli i chorobach płac,  
wzbudza apetyt. Uspokaja nerwy,  
„Kosulin“ aptekarza J. Saskie-  
go w Brześciu Lit. Pozwolenie  
Rady Medycznej za № 847. Grand  
Prix w Hadze.—Cena fiakona i rb.  
Żądać wszędzie. — W Łodzi u  
Spiessa. 1369-d—

## Hemopoidy

radykalnie i szybko leczy,  
wstrzymuje krwawienie  
Zatwierdzony przez De-  
partament Medyczny za  
№ 4155 najlepszy środek  
„RATELIN-HEBDY“

zawiera tylko środki ro-  
ślinne. Cena rb. 1.25.  
SKŁAD główny: Apteka  
Müllera w Łodzi. Sprze-  
daż w składach i aptekach.

## ODCISKI

brodawki, zgrubiałą skórę  
usuwa najskuteczniej znane i na-  
grożone

Wielkim  
Złotym  
Medalem  
w Paryżu

## ARAGO

ST. GÓRSKIEGO w Warszawie,  
Leszno № 12. Cena 35 i 60 kop.  
Żądać wszędzie. Wystrzegać się  
naśladownictw. Zwracać uwagę  
na markę Gładyator. 2613

Ból głowy i Migrenę  
natychmiast usuwa

## Migreno Nervosin

Bezwarunkowo pewny i nie-  
szkodliwy roślinny środek.  
Żądać w apt. i skl. aptecz. tylko  
oryginaln. proszków po 10 k.  
Pudełko 1.20 k. Główny skład  
Tow. Akc. L. Spiess i Syn.

4690-148



145. Piotrkowska naprzeciw ulicy Ewangelickiej 145.

# Ogólnie znana lecznica chorób zębów i jamy ustnej

lekarza d-ty H. Pruss.

1393r

Leczenie, plombowanie i wyjęcie zębów bez bólu.

Specjalne laboratorium techniczne do wprawiania sztucznych zębów.

Specjalność: plomby porcelanowe, plomby złote, złote korony, złote mosty (sztuczne zęby bez podniebienia).

Reperacje i przeróbki sztucznych zębów NA POCZEKANIU.

Uwaga!! Ceny bardzo niskie! Uwaga!!

# CENTRALNA KLINIKA chorób zębów i jamy ustnej

w Łodzi, ul. Piotrkowska № 86, tel. 14-79.

Taksa nadzwyczaj dostępna dla wszystkich. KONSULTACYA BEZPŁATNIE. WYRWANIE ZĘBA 15 KOP. SZTUCZNY ZĄB 65 KOP. PRZERÓBKA i REPARACYE ZĘBÓW 50 KOP. Przy klinice znajduje się specjalne laboratorium do wyrobu sztucznych zębów. Przyjmują tylko skończeni lekarze-dentyści.

## Lecznica chorób skórnych i wenerycznych

Gabinet Roentgenowski i Światłolecznicy

D-rów L. Falka, Z. Gołca i St. Jelnickiego, Wólczańska № 36.

Ogólne i pojedyncze pokoje dla chorych od 2 do 5 rb.; ambulatoryum dla niezamożnych — płaca za poradę 60 kop.

Godziny przyjęć od 8—9 r., od 11½—1½ pp. i od 7—8; w niedziele i święta od 8—10 rano i od 12½ do 1½ po południu.

Kobiety na choroby weneryczne przyjmuje specjalnie pani Dr. Zand Tennenbaumowa w poniedziałki, środy i piątki od godz. 5½ — 6½ po południu.

1738r

Tow. Akc. „Fr. KARPINSKI” w Warszawie.

Elektoralna № 35.

POLECA

KARPINSKIEGO

## Kapiele z kwasu węglowego

(CO<sub>2</sub>)

zastępujące kapiele w Hanheim, Kissingen.

Kapiele te, stosowane z przepisu lekarza, działają znakomicie w astmie, cierpieniach nerwowych, zapaleniach oskrzeli (bronchitis), rozedmie płac, wadach serca i t. p., nie mniej doskonały środek do pobudzenia krążenia krwi.

Oprócz powyższych fabryka wyrabia:

## Karpińskiego Kapiele

borowinowe z kwasem węglowym zastępujące francuskie, krynickie, żegiestowskie, reinerckie i t. p. jodowo bromowe z kwasem węglowym, bromowe z kwasem węglowym, balsamiczno-sosnowe z kwasem węglowym, siarczane z kwasem węglowym, zastępujące akwizgrańskie, buskie, soleckie, traskawieckie, piszczańskie i t. p.

UWAGA. Sole Karpińskiego do kapieli są przygotowane w tabliczkach prasowanych, łatwo rozpuszczalnych.

Broszury gratis i franco.

Żądać wszędzie.

## Pierwsza Chrześcijańska Lecznica chorób zębów i jamy ustnej.

Porada lub wyjęcie zęba 25 kop. Wyjęcie bez bólu lub plomba po 50 ko Zęby sztuczne od rb. 1 i wyżej. Korony złote i zęby sztyfowe i wszelkie reperacje po cenach umiarkowanych.

Gutzmana Elikzir i proszek do zębów są niezbędne dla utrzymania w czystości jamy ustnej. — Łódź, Przejazd № 8. 2573

## Dla Pań, dbających o swoją URODĘ

i młodzieńczą świeżość cery poleca się jedyny specjalny kosmetyk

## CREM VENUS

St. Górskiego,

osuwający znajdujące się pod naskórkiem plamy, **Pięgi,** przyszcze i liszaje.

Liczne podziękowania. Cena 60 kop. i rb. 1.20. Sprzedaż w składach aptecznych i aptekach. 2055

## GLYCÉROPHOSPHATE GRANULE ROBIN



1873-8

### Glycerofosfat ziarnisty ROBIN'A

GLYCEROFOSFAT WAPNIA I SODY Stosowany w szpitalach paryskich Wzmacniający system nerwowy

Wskazany przeciw krzywicy, słabości kości w okresie rośnięcia u dzieci, podczas karmienia i ciąży, i przeciwko neurastenii, przeciężeniu umysłowemu i t. p.

Przyjemny w smaku łączy się w małej ilości mleka lub wody.

Dla dotkniętych cukrową chorobą wyrabia się w formie pastylek.

Wystrzegać się bezwartościowych naśladownictw Sprzedaż w aptekach i w większych składach aptecznych.

## MATKI, wystrzegajcie się bezwartościowych naśladownictw!!!

Przeciw wyprzaniu i odparzaniu ciała a niemowląt stosujcie jedyną, nieporównaną i higieniczną

Przysypkę M. Steina z marką 1323

SIOSTRA MIŁOSIERDZIA z DZIECKIEM.

Padełko z sitkiem 15 kop. Medal złoty.

Reprezentant dla Łodzi: Gustaw ROSENTHAL.

## Używajcie CIRINE-CRÈME wyborowa pasta do czyszczenia obuwia.

Konserwuje obawie i nadaje mu trwały połysk, naśladowujący lakier.

Hurtowy skład a generalnego przedstawiciela:

W. SUWALSKI, Łódź, ul. Wólczańska № 79.

Agenci poszukiwani. Zgłaszać się od 1—2 po poł. i 7—8 w.

Żądać wszędzie 125-26

# 75%

ludzi cierpi od odcisków. Jedynym środkiem dla usunięcia tego zła są **KRAŻKI**

## „Richard”

wynalazek D-ra HENRYKA WILDTA w Warszawie

Dostać we wszystkich aptekach i składach aptecznych. Wyłączna sprzedaż na Królestwo u **Józefa Karoleckiego**, Warszawa, Al. Ujazdowska 8 Proszę zwracać uwagę na firmę „HENRYKWILD” i wystrzegać się bezwartościowych naśladownictw. 2015

CEGLĘ maszynową, kominową, dziurawkę, studniówkę, oraz prasowany klinkier poleca

2250

## PAROWA CEGIELNIA

H. WLAZŁOWICZA w Pabianicach.





# Brykiety

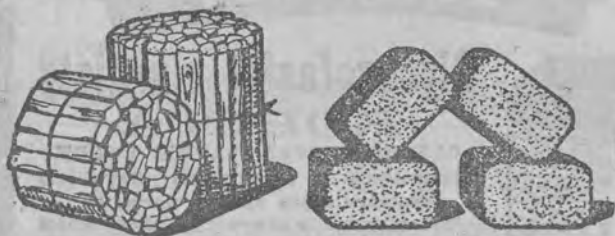


z **najlepszego** górnoszląskiego węgla kamiennego  
są **najdoskonalszym** paliwem:  
**największa** wydajność ciepła,  
**doszczętne** spalanie się,  
**żadnych** pozostałości, jak kamienie, miał i szlaka,  
**najłatwiejsza** kontrola dla Pań Gospodyń,  
**najwygodniejsze** przechowywanie!

Do domów prywatnych wysyłam na zamówienia **po-  
dług cennika.**

Detaliczna sprzedaż we wszystkich sklepach spo-  
zywczych.

2309



F. W. Kowalski.

Firma

„DRZEWO“

Przejazd 21, (róg Widzewskiej).  
Telefon 17-09.

Towarzystwo Cyklistów „UNION” Oddział w Łodzi.  
Plac sportowy „Helenów” (Osobne wejście).

W niedzielę, d. 9-go Lipca 1911 r. o godzinie 3-ej po poł.

## WIELKIE

# Międzynarodowe Wyścigi

STARTUJĄ: **Peter** — Kopenhaga; **Kudela** — Praga Czeska; **John Stol** — Holandia;  
**Techmer** — Lipsk; **Tetziuff** — Hanower; **Tkaczyk i Kłopotowski** —  
Warszawa i inni.

M. I. Bieg motorzystów na specjalnych wyścigowych motocyklach, w którym startują:  
**Piotrowski, Orzechowski, Bieder** — Warszawa.

**Ceny miejsc:** Krzesła przy starcie Rb. 2.50, Passepartout (w środku toru) Rb. 2.—, Trybuna przy  
starcie I rząd Rb. 1.50, II, III i IV Rb. 1.25, Taras I rząd Rb. 1.25, II rz. Rb. 1.—, III i IV rz. 85 kop.  
Wejście 45 kop. Uczniowie i dzieci 25 kop. **Koncert.**

**Każdy bilet upoważnia do bezpłatnego wejścia do Helenowa.**

Bilety wcześniej nabywać można w księgarni W-go Pommera i S-ka, przy ulicy Piotrkowskiej № 71.

przy granicy  
miasta

w Nowem Rokicciu

obok szosy  
pabianickiej

# sa PLACE

## do sprzedania.

Przystanek tramwajowy na miejscu.

Wiadomość u właściciela **Otto Krause** cegielnia, Nowe Rokicie, Telefon nr. 12-02.

# AGATOL

St. Górnego, Warszawa, Leszno 12. **Najlepszy do zębów**  
proszek 20 i 35 k.  
pasta 20 k.  
eliksir 30 i 50 k.

Oznaczony na 6 wystawach najwyższymi nagrodami za skuteczne  
i antyseptyczne działanie, jako najlepszy środek do czyszczenia **zębów**  
i konserwowania **dziąseł**. Odnacza się silnym i przyjemnym aro-  
matem, dezynfekuje i odświeża jamę ustną, chroni **zęby** od przed-  
wczesnego próchnienia i bólu, dając im zdrowy i biały wygląd.  
**Żądać wszędzie!** 2607—30

## Zakład Stolarski

poleca grantowne odpolitarowa-  
wanie mebli oraz **przeprowa-  
dza** takowe bez uszkodzenia,  
**Konstantynowska № 25-II**  
2496—3—1

## Wyprzedaż posezonowa



po bezprzykładnie niskich cenach.

Letnie bluzki dawniej 1.10 teraz k. 75

Matinki dawniej 1.35 teraz k. 90

Hałki dawniej 3.50 teraz 1.<sup>90</sup>

Szlafroki dawniej 3.75 teraz 2.<sup>50</sup>

Nadzwyczaj tanio.

Cale suknie dawniej 6.50 teraz 5.—

Sukieneczki dla dziewcz. dawniej 5.50 teraz 2.<sup>10</sup>

Bajecznie tanio!

Prima letnie spódniczki dawniej 8.50 12.50 teraz 5.<sup>75</sup>

## Schmechel i Rosner

Piotrkowska 100.

2357

Zadajcie puder „Bébé”

## TYLKO

Aptekarza R. Pre'smana  
w blaszanych pudełkach

Sprzedaż w składach aptecznych i aptekach. Fabrykacja  
i skład główny w aptece R. Pre'smana, Warszawa, Freta 16.

Zatwierdzone przez Ministerium Handlu i Prze-  
mysłu

## KURSY TECHNICZNE

Wacława Kujawskiego

Zarząd kursów niniejszem podaje do wiadomości,  
że z dniem 1 września zostanie otwarty oddział  
przedzalnicy, tkacki i rysunkowy (wzorów tkanin),  
a od 1 stycznia r. p. farbiarski i apretarowy. Kan-  
celarya kursów (Nowo-Cegielniana № 9), z dniem  
20 lipca przyjmuje zapisy i udziela informacji. 2337

Wykłady wieczorem.  
Kurs nauk półrocz-  
ny.